

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 214. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Vasárnap, 1936. szeptember 20.

Az Alcazar

Mint izzón kiáltó, üszkös fáklya emelkedik az égnek a spanyol félsziget szenvedélyektől sötét éjszakájában a toledo Alcazar. Egyetlen irtózatos, vérszagu figyelmeztetőjel ez az európai népek közössége számára: inne, hova vezet az indulatok és szenvedélyek végső felkorbácsolása. Az alkotó szellem mindig tovább tart, mint a rombolásé. Három évszázadon keresztül lett az Alcazar azzá az építészeti remekművé, amelyhez azóta hét évszázad egymást követő nemzedéke járt el alázatos hódolattal megcsodálva. És egyetlen perc sem kellett ahhoz, hogy a rombolás szelleme pokoli, üszkös hullaházzá változtassa az Alcazart. Ez a fenséges építészeti költemény túlélte a középkor minden sötét borzalmát, megérte a renaissance humanizmusát is, csak az azal az ujkori barbarizmussal nem tudott megbirkózni, amely a kegyetlenséget elméletbe foglalja és eszközeiben szentesíti a testvérgyilkosságot.

Az Alcazar mindedig egy művészetért rajongó és még kegyetlenségében is alkotó kor szimbóluma volt. Így tudta és tanulta a nemzedékek hosszú sora. A ma emberének és a jövő nemzedékének szemében az Alcazar új, szimbólikus értelmet kap. Az Istent, apát és testvértagadó gyűlölet, a minden értéket elpusztító indulatok félelmetes mementója lesz ezután. A felbecsülhetetlen mérték pusztulásánál is nagyobb az a rombolás, ami spanyol földön az emberi lélekben megy végbe. Az elpusztított, földig rombolt városok és falvak felépítésére talán kevés lesz egy-két évtized, de hány évszázadra lesz vajjon szükség ahhoz, hogy a testvér- és apagyilkosságok szellemétől megfertőzött emberi lélek újból termékeny talajjá váljon az igazi haladás és fejlődés számára?

Az Alcazar levegőberöpitése nem kizárólag spanyolországi, vagy európai esemény, hanem a kultúremberiség tragikus élménye. Maga az esemény, mint stratégiai lépés, kétségtelenül megindokolható, de a mód, ahogyan a halálnak szánt ezerkétszáz férfi és négyszáz asszony kényelmetlen hősiességét a dinamit mázsáival örökre elfojtották, nem tartozik majd a spanyol történelem legdicsebb fejezetei közé. Korunk általában tulteszi magát a férfi bátorságán és eszközei a dicstelen tömeghalál szolgálatában állanak. A romborult Alcazar egy férfiatlan, elaljasodott testvérháboru kiábrándító megnyilatkozása.

A modern technikai és demagógiai eszközökkel harcoló polgárháboru az orosz forradalom óta nem mutatkozott még oly tisztán, mint most az ibériai félszigeten. Következményei szemünk előtt bontakoztak ki. A tekintélyében amugy is megtépzott egykori spanyol világhatalom maradék hatalmának végső felbomlása új konfliktusokkal fenyegeti Európát. Az ellenőrzés és fennhatóság nélkül hagyott spanyol-marokkói rífkabiltörzsek esetleges lázadása könnyen újból felvetheti a rendkívül kényes gyarmati kérdést. Sem a jobboldali kormányzatu Portugáliára, sem pedig a Blum-kormány Franciaországára nem lehet közömbös a spanyol polgárháboru kimenetele. Az Alcazar üszkös romjai veszélyt jelző fáklyaként lobognak a nemzetközi politika horizontján. A spanyol polgárháboru súlyosabb és veszélyesebb nemzetközi bonyodalmakkal fenyeget, mint az

Meglepetés a népszövetségi ülésen:

Lengyelország is gyarmatot kíván

— Németország és Japán a kommunistaellenes világfront élén —
Neurath német külügyminiszter és Göbbels propagandaügyi miniszter Budapesten

Benes elnök: Tiszteletben tartjuk a kisebbségek jogait

Genfből jelentik: Szombaton délelőtt élénk diplomáciai tanácskozás folyt a Népszövetség székhelyén. Delbos külügyminiszter felkereste Litvinov külügyi népbiztost és megbeszélést folytatott vele a napirenden levő kérdések és a két országot érdeklő politikai problémákról. Ezután Rüsdi Arras török külügyminiszterrel, majd pedig Subotics jugoszláv főmegbízottal folytatott eszmecsere. Subotics közölte Delbos külügyminiszterrel a jugoszláv kormányának a kisantant pozsonyi értekezletével kapcsolatos felvilágosításait és benyomásait, majd kormánya nevében annak az óhajnak adott kifejezést, hogy a francia-jugoszláv baráti kapcsolatok a gazdasági kapcsolatok lényeges megjavulásával is kifejezésre jussanak.

Londonban úgy tudják, hogy abban a beszédben, amelyet Eden lord külügyminiszter Genfben elmond, nem tesz konkrét javaslatot a népszövetségi alapokmány reformja tárgyában, de az angol kormány nevében annak a reményének ad kifejezést, hogy lehetséges lesz ezt a reformot megvalósítani és a módosított alapokmányhoz Németország és Olaszország hozzájárulását is megnyerni.

Antonescu külügyminiszter tárgyalásai

A népszövetségi tanács mai zárt ülésén általában feltűnést keltett Komarniczky lengyel főmegbízott beszéde, amelyben kijelentette, hogy Lengyelország is élénk érdeklődést tanúsít a gyarmati kérdés iránt, ami egyértelmű azzal, hogy a lengyelek szintén igényt tartanak gyarmatra.

Beck lengyel külügyminiszter ma szívélyeshangú megbeszélést folytatott Antonescu román külügyminiszterrel.

A moszkvai Tass-iroda jelentése szerint Litvinov külügyi népbiztos a török küldöttség tagjaival, majd pedig Delbos francia és Antonescu külügyminiszterrel tárgyalt.

Budapestről jelentik: Neurath báró, német birodalmi külügyminiszter ma délben fél 1 órakor repülőgépen megérkezett Budapestre, a Mátyásföldi repülőtérre. Tekintettel arra, hogy a külügyminiszter látogatása nem hivatalos, érkezésekor hivatalos fogadtatás nem volt. A német külügyminiszter üdvözlésére megjelent a magyar miniszterelnökség képviselőiben bárcziházi Barczy István államtitkár, míg a külügyminisztérium részéről Csáky gróf miniszteri-tanácsos, valamint Von Mackensen német követ és felesége, Neurath báró veje és leánya, a német követség tagjai és a német kolónia nagy számban. A magyar előkelőségek rózsacsokrot nyújtottak át a német külügyminiszter feleségének,

olasz—abesszin háboru. Az afrikai háboru idején az angol diplomácia hűvös gyarmatpolitikai mérlegelése megmentette a helyzetet. Kizárólag rideg számokról, leendő gyapotföldök és petróleummezők érdekhátairól volt szó és a számtani egyenletek mindenkor a józan ész

aki férjével együtt érkezett. Neurath báró és felesége a német követségen szálltak meg.

A lapok értesülése szerint Neurath nem hivatalos látogatását arra is felhasználja, hogy néhány magyar vezető államférfivel eszmecsere-t folytatasson, így Kánya Kálmán magyar külügyminiszterrel is, aki neki még berlini követsége óta legjobb barátja. A magyar kormányzó meghívására kiutazik Gödöllőre is, ahol vadászaton vesz részt. A német külügyminiszter budapesti tartózkodása négy napos lesz.

Diplomáciai szakítás készül Berlin és Moszkva között

Az egyik lap szerint Neurath után hétfőn Göbbels német propaganda-miniszter is Budapestre érkezik, ahonnan néhány órai tartózkodás után tovább megy Athén felé. Göbbels is repülőgépen érkezik Budapestre. Fogadására Mackensen német követ jelenik meg.

Az „Uj Nemzedék” bécsi értesülése szerint a népszövetségi közgyűlés után Kánya magyar külügyminiszter Rómába, Schmeidt Guido csztrák külügyi államtitkár pedig Budapestre utazik. A bécsi értekezlet megtartása után pedig Ciano olasz külügyminiszter látogat el Budapestre.

Londonból jelentik: A Daily Express varsói tudósítójától táviratot közöl, amely szerint a népbiztosok tanácsa a Kremben négy óra hosszat tartó ülésen foglalkozott a nürnbergi támadásokra adandó válasz kérdésével. Ennek a tanácskozásnak a részletei és határozatai még nem ismeretesek, de következtetni lehet rájuk a moszkvai rádió egy jelentéséből, amelyben hangoztatták, hogy a Szovjetunió népe a legerélyesebben állást foglal a nürnbergi megnyilatkozásokkal szemben. A tudósító azt hiszi, hogy a szovjetkormány részéről Berlinben erélyes tiltakozás várható, amely a szovjetkövet visszahívásában fog állani. Más szavakkal küszöbön van a diplomáciai viszony megszakítása Moszkva és Berlin között.

A nürnbergi beszédek továbbra is erősen foglalkoztatják az angol és francia sajtót. A Times tudósítást közöl a Nürnbergbe kiküldött külön tudósítójától, aki szerint most már kétségtelen, hogy Hitlert visszatartották egy végső szovjetellenes lépéstől, amellyel kapcsolatban már elhatározott dolog volt a birodalmi gyűlés összehívása. Erről a háborus lépésről állítólag Pápen és Neurath beszélték le Hitlert.

jegyében születnek meg. A spanyol polgárháboru azonban lángrobbantotta a gazdasági érdekeken is túlmenő világnézeti fanatizmust és féltő, hogy Alcazar messze világító romjai egy új kultúrháboru véres csirait rejtik magukban.

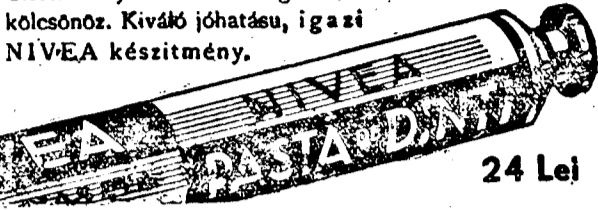

Mély álmom..., de...

a baktériumok nem alszanak. Éppen éjjel támadják meg a fogakat. Ne adjon alkalmat rá, hogy az ételmaradványokon elterjedjenek. Minden étkezés után, különösen lefekvés előtt mossa ki száját és kefélje meg alaposan fogait

NIVEA fogkrémmel

Tisztántartja és fehériti a fogakat, tde. lehetet kölcsönöz. Kiváló jöhatásu, igazi NIVEA készítmény.

24 Lei

Átalakítják a francia kormányt

Berlinből jelentik: Az óthatalmi értekezlet ügyében az angol kormány jegyzéke már megérkezett Berlinbe. A jegyzéket illetékes helyen bírálják el.

A Reuter-iroda jelentése szerint berlini diplomáciai körökben lehetségesnek tartják, hogy

Németország és Japán bolsevistaellenes világíront élére áll.

Hangsúlyozzák, hogy Dirksen, tokiói német nagykövet azzal a megbízatással ment vissza állomáshelyére, hogy ezt a frontot előkészítse. Remélik, hogy ebben Németországon és Japánon kívül Anglia, Franciaország és Olaszország venne részt. Abban az esetben, ha ehhez a fronthoz Japán hozzájárulna, Németország elismerné Mandzsukuo függetlenségét.

Párisból jelentik: A „Le Temps” című lap, amely a népfront uralomra jutása előtt a kormány félhivatalos szócsöve volt, élesen támadja Blum miniszterelnököt. Leon Blumnak —

írja a lap — jó alkalma lett volna arra, hogy Franciaországot óva intse az anarchia felé való eltolódástól és a felelőtlen elemek diktatúrájától, a miniszterelnök azonban megelégedett azzal, hogy dicsérő szavakat mondjon a demokrácia erényeiről és olyan optimizmust tanúsított, melyet három hónapos uralma alatt a tények gyakran megcáfoltak.

Az „Action Francaise” értesülése szerint a Blum-kormányt rövidesen átalakítják, miután az új szükségrendeletek nem érték el a kívánt célt. Hir szerint Blum elsősorban pénzügyminiszterét cseréli ki.

Elhidegülés a francia-olasz viszonyban

Rómából jelentik: Chambrun, római francia nagykövetet most már teljes bizonyossággal visszahívják. A nagykövetnek része volt Lavai és Mus-

solini között létrejött egyezmény előkészítésében és így az olaszbarát francia politika emberének számított. Chambrun leváltásával könnyen hidegülés állhat be a francia-olasz viszonyban. Az új római nagykövet előreláthatólag Saint Quentin volt külügyminiszteri osztályfőnök lesz.

Csehszlovákia bizik a kisebbség lojalitásában

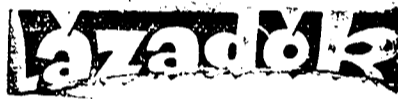
Pozsonyból jelentik: Benes köztársasági elnök ma Érsekújvárt és Pozsonyt látogatta meg. Érsekújváron dr. Holota János nemzetgyűlési képviselő, városbíró fogadta az elnököt, aki az üdvözlő beszédre mondott válaszában örömeinek adott kifejezést afölött, hogy a szlovákok és a magyarok egyetértésben élnek, majd pedig így folytatta:

— Tudomásul vettem és értékelni tudom a képviselő ur azon kijelentését, hogy magyarnak érzik magukat és azok is akarnak maradni. Ki akarunk kiűződni minden olyan motívumot, amely elválaszthatná a két népet.

Dr. Holota ezután az elbocsátott magyar vasutasok panasziratát nyújtotta át az elnöknek.

Benes délben érkezett meg Pozsonyba, ahol a Carlton-szálloda előtt részesítették hivatalos és innepélyes fogadtatásban.

— A kisebbségek lojalit — mondotta — tiszteletben akarjuk tartani és a magyar kisebbségnek is olyan jogokat akarunk adni, mint a szudétánémeteknek. A jelenlegi helyzetben még sokat lehet tökéletesíteni és ezt meg is akarjuk tenni. Két dolog fölött nem szabad kétségnek lennie: Csehszlovákia Németországgal és Magyarországgal jó viszonyt akar fenntartani. A másik pedig az, hogy az alkotmány kisebbségi rendelkezéseinek megfelelően akarunk hatadni a megértés utján. Bizunk kisebbségeink lojalitásában és rendelkezésükkel az együttműködés útján haladunk, a többi nemzetektől függetlenül.

Alkalmi
bevásárlás!

VAJDA posztóáruházban

Str. Eminescu No. 15.
Reclám árák!
Mercur bevásárlási hely

Az Adria partján

Irta: BETHLEN MARGIT

San Nicoló, szeptember. Mult éjszaka az egyik szanatóriumi orvos meghívott, kísérvük el csónakján, amikor lámpával megy halászni. Már többször volt szó róla, de aztán valahogy mindig elmaradt; hol fujt a szél, hol sütött a hold, hol meg esett az eső... Kényes jószág az a hal, olyan, mint valami elkényeztetett szép asszony, mindenféle kedvező körülmény kell ahhoz, hogy hajlandó legyen horogra akadni. Ez a halászat különben egészen más, nem is használnak hozzá horgot, hanem hosszú botot, melynek végén sűrűn egymás mellett öt-hat centiméter hosszú acélfogak sorakoznak, ezekkel nyársalják fel a halat. Nem nagyon bírtam elképzelni, hogy hogyan csinálják, halat még szárazon is nehéz megfogni, úgy siklik ide-oda, hát még a vízben! Meglehetősen kilátástalan mulatságnak látszott, de hát az a doktor baja, nem a miénk. A mi számunkra mindenesetre érdekes lesz a kirándulás, még ha semmit sem fogunk is.

Napközben hűvös, széles idő volt, azért délután berándultunk Triesztbe, ahol alaposan sétáltunk, ide-oda járkáltunk a különböző boltok és látnivalók között, így estére nem voltunk valami fullrissek és ki-ki természete szerint, hol hangosan, hol titokban sóhajtozott, hogy bárha éppen ma este közbe jönne valami természeti tűnemény, amely a tervezett kirándulást elhalasztaná. Ennél fogva a szél, amely eddigelé kitartóan fujdogált, természetesen azonnal elállt és féltíz körül, amikor már éppen elhatároztuk, hogy most már ugysem jön, nyugodt lelkiismerettel hazamehetünk aludni, megpillantottuk a móló felé közelgő, bár még eléggé távoli világosságot, mely a csónak jöttét jelezte.

De amikor végre úgy tíz óra tájt beszállottunk a lapos, széles, köröskörül belső szélén éles léccel szegett padkával ellátott csónakba, egyszeriben elmúlt az álomosságunk. A víz körülöttünk mintegy varázsütésre teljesen átlátszóvá változott és lekintve új világ tárult eléünk, csodálatos, ide-oda hullámzó dus füvel borított rétek, amelyek sötétben emelkedtek ki az átlátszó zöld vízben, óriási, ár-

nyas ligeteket képezve, melyekben az apró, fűrge halak össze-vissza cikáztak. Emlékeztem, fürdés közben gyakran gázoltam itt keresztül, a víz csak hónaljig ért és a vízi növényzet alig térdig. Hogy lehet az, hogy most úgy hat, mint az a három embermagasságú náderő, melyet néhány napja séta közben láttam? De nincsen időm töprengésre; a csónak már siklik tova és a doktor, aki egészen az elején áll, hirtelen mozdulattal beledőf a tengerbe, aztán széles ivben hátranyújtja botját az evezősnek. A hosszú, hegyes vasfogak között felspékelve keskeny testű, ezüstös pikkelyű hal vonaglik, melyet a halász egy rántással lefejt róla és a mögöttünk levő különös fonású kosárba dob.

— Angusigola! — mondja magyarázólag a doktor, aki csak olaszul tud, ami a beszélgetést meglehetősen megnehezíti közöttünk. De erre most úgy sincsen idő, minden figyelmét a tengerben minduntalan felbukkanó halak foglalják le, melyekre, úgy látszik, a világosság épp oly vonzerőt gyakorol, mint a lepkékre és éjjeli bogarakra, mert egyre-másra büvőkörébe kerülnek, legtöbbször vesztükre. A hosszú bot villámgyorsan lecsap és három esetből legalább kétszer zsákmánnyal súlyosbítva emelkedik újból fel. A vadászszendevély urrá kezd lenni fölöttünk.

— Ott jön egy. Hamar... most egy másik! — kiáltjuk minduntalan izgatottan, amikor az átlátszó vízben a sötét, karcsu silouette felbukkan. Közben eltávolodtunk a mólótól és a víz alatti tájkép is megváltozott. Homokos fővény van most alattunk, amelyen hajszál pontossággal látszik minden legkisebb nyom. Apró kagylók vannak beléágyazva, a kis halak pedig úgy hevernek rajta, mint a délutáni siestát tartó emberek a parton. Ugy látszik, ők is szoktak pihenni és olykor lefeküsznek. Furcsa, valahogy mindig csak uszva tudtam őket elképzelni, vagy legalább is a vízben lebegve. Majdnem természetellenesnek hatnak így kényelmesen a földön terpeszkedve. Mintha nem is lehetnének elevenek.

Egy hal! Egy nagy hal! Legalább két-három centiméterrel nagyobb, mint a legnagyobb, amelyet eddigelé fogtunk. A hosszú bot villámgyorsan lecsap, aztán üresen emelkedik újból fel.

— Cefalo! — mondja a doktor, mintegy meglepetve. Vajjon mit jelenthet ez a szó? Valahogyan úgy hangzik, mint az orosz „nitsevo”, de sohasem hallottam. De most, mintha meglevegedett volna a tenger, mindenfelől karcsu, sötét árnyékok usznak a csónak felé, melyek a bot lendülésére fürgén csuszának alája, melléje, mögé, mindentüvé, csak éppen a hosszú, hegyes, éles fogak közé nem, amelyek oly kitartóan fildözik őket.

— Cefalo! — hangzik minden sikertelen kísérlet után mind hosszúsabban, reménytelenebbül. Közbe-közbe, amikor mégis csak fog valamit, azt mondja megvetően:

— Angusigola!

Ezekből már jócskán van most a kosárban. A keresztülspékelés, úgy látszik, nem tett valami tulnagy kárt bennük, mert egyik-másik, miután leszedték a vasvilláról, kicsuszott a halász kezéből és a csónak fenekén olyan fürgén ugrált ide-oda, hogy alig lehetett újból megfogni, sőt az egyik be is bujt a deszkázat alá és végleg eltűnt szemünk elől. Hódolattal adózom a halak fájdalombírási képességének. Ha elképzelem, hogy engem így megharpunázzanak és utána még akrobatikai mutatványokra legyek képes!

De a folyton ismétlődő „Cefalo” idegessé kezd tenni. Halkan megkérdem a társaság egyik tagját, aki idevaló, de tud németül, hogy mi az a cefalo? Csodálkozva néz reám:

— Hal az is, — mondja olyan hangon, mintha azt kérdeném, a napra mutatva, hogy mi az, ami ott fenn világít?

— De mért nem fogja meg soha? — kérdem elképedve.

— Mert látnak a dögök! A világosság nem vaktítja meg őket.

— Borzasztó nehéz a cefalókat lámpával halászni, nem is szokták, de hát a doktor csak mulatságból üzi ezt a mesterséget, hát mégis megpróbálja, — magyarázza a bennszülött. Egyszerre hatalmas ordítás hangzik fel és a doktor hatalmas lendülettel jókora halat nyújt hátra:

— Cefalo! — mondja olyan hanglejtéssel.

Diákegyenruha - felöltő - átmeneti kabát- és őszi öltönyszövetek nagy választékban 4486 érkezők

üzletébe Piata Avram Iancu No. 18.

Consum, Inlesnirea bevásárlást hely

Késő éjszakai jelentés szerint:

Javulás állott be Titulescu állapotában

Landovski professzor nyilatkozata — Továbbra is aggodalomra ad okot Titulescu állapota

Párisból jelentik: Titulescu volt külügyminiszter betegségével kapcsolatban a párisi sajtó hosszabb cikkeket ír. Az *Intransigeant* szerint a második vérátömlesztés sem hozta meg a kívánt eredményt és Titulescu állapota továbbra is aggodalomra ad okot.

St.-Moritzból jelentik: Titulescu állapota újabb jelentések szerint ismét rosszabbodott. Betegsége nagyon legyöngítette a volt külügyminisztert, mert táplálkozása nehézségekbe ütközik. Két speciálista Bécsen keresztül már Párisba érkezett, míg a harmadiknak jövetelét most várják Bucuresti-ből.

Bucuresti-ből jelentik: Titulescu volt külügyminiszter állapotán némi javulás állott be. A kormány tegnapi nemi javulás állott be. A kormány tegnapi nemi javulás állott be. A kormány tegnapi nemi javulás állott be.

— **St.-Moritzból érkezett jelentések szerint** Titulescu volt külügyminiszter állapota javulóban van. Megfelelő mennyiségű táplálékot vett magához a volt külügyminiszter és a szubjektív érzése is feljavult. A legutóbbi orvosi bulletin szerint Titulescu állapota továbbra is változatlanul súlyos, mégis a beteg vörös vérszűrtjeinek felszaporodása javuló tendenciát mutat. Az orvosi konzilium lemondott a harmadik vérátömlesztésről. A vérműködés serkentésére az orvosok legutóbb a brámi párisi professzor és Naegel, a híres zürichi bemaatólógus vizsgálták meg.

Az egész világon nagy az érdeklődés a

beteg Titulescu iránt. Eddig a következő táviratok érkeztek meg Titulescuhoz: *Léon Blum, Delbos, Rüsdi Arras, Paul Boncour, Stelian Popescu, Elina Bratianu, Victor Antonescu, Ostrovsky, Jan Seba* és még sokan mások.

Szombaton délből Titulescu állapota változatlanul volt. *Tătărescu* miniszterelnök tegnap táviratot küldött Titulescunak, akinek közeli felgyógyulást kívánt. Péntekről szombatra virradó éjjel fél 8 óráig ugyszólván megszakítás nélkül aludt a volt külügyminiszter, aminek jótékony hatása volt.

Az *Adeverul* párisi tudósítója beszélgetést folytatott *Landovski* tanárral, Titulescu kezelőorvosával, aki *St.-Moritzból* azért érkezett a francia fővárosba, hogy Titulescu vérért megvizsgálja. Az orvos után a következőket jelentette ki az újságírók előtt:

2x2=4
Szőrmét
„Star“-nál végy
Mairovitz Imre
Str. Eminescu 14.
Divat-szűcs! Szőrme-festés!
Consum és Inlesnirea tag. 4220

A volt külügyminiszter a genfi események iránt érdeklődik

St.-Moritz. (Rador.) A *Gazeta* jelentése szerint délután 5 órakor, amikor már némi javulás volt észlelhető,

ismét hanyatlás állott be a nagybeteg Titulescu állapotában.

A hőmérséklet 37.9 fokra emelkedett és további emelkedő tendenciát mutatott. Az orvosok azt hiszik, hogy az injekciók és a vérátömlesztések nagyon kifárasztották a beteget. A délután folyamán ismételtén vért vettek a volt külügyminisztertől, újabb vérvizsgálat céljára. Ettől a vérvizsgálattól függ, hogy az éjszaka folyamán szükség lesz-e újabb vérátömlesztésre, vagy sem.

A kezelőorvosok aggodalommal tekintenek a következő egy-két nap elé, miután ez a 48 óra a betegség válságos időszakát jelenti.

Az orvosok szerint a *st.-moritzi* éghajlat nem a legkifejlesztettebb a beteg számára és ezért nyomban, amint a volt külügyminiszter állapota jobbra fordul. *Titulescut* az országba hozzák és itt kezelik tovább.

A délutáni órákban *Tătărescu* miniszterelnök és *Mihalache*, a nemzeti-parasztpárt vezetője telefonon érdeklődött *St.-Moritzban* a nagybeteg volt külügyminiszter állapotáról.

A *Petit Paris* jelentése szerint *Artorescu* külügyminiszter, aki Genfben tartózkodik, táviratilag engedélyt kért Titulescu meglátogatására *St.-Moritzban*. Táviratára azonban eddig nem kapott semmiféle választ.

Az *Havas-iroda* külön tudósítójának jelentése szerint **TITULESCU** volt külügyminiszter állapota

A technika csodája
Kérje mindig a legjobbbat, tehát **ENERGIE** hurotvapongét!
A pengén kifejezetten proszajjal. Belső boríték aranyban, „Energie“ cégnomással, külső boríték lilaszínű.
Utasítsa vissza erőlyesen az utánzatokat mindazoknál a kereskedőknél akik Önnek drága pénzért silány minőségűeket ajánlanak fel.

— Egy rendkívül ritka esettel álunk szemben. Ennek ellenére remélem, hogy a volt külügyminiszter állapotában rövid időn belül javulás következik be. Ismétlem, reménykedem a beteg felépülésében.

Ezután még néhány vérátömlesztésre lesz szükség.

A hőmérséklet a betegség egész ideje alatt 37.8 fok körül mozgott. A beteg nuzusa 96-ot ver, ami körülbelül normális. *Andrei* dr. párisi kollégám állandóan a volt külügyminiszter betegágya mellett tartózkodik és folytonos telefonátköttetésben van velem. Ha szükség mutatkozik természetesen ismét *St.-Moritzba* utazom. A vérvizsgálat eredménye egyébként csak hétfőn válik ismeretessé.

A *St.-Moritzból* érkező jelentések szerint Titulescu az éjszakát elég nyugodtan töltötte. A hőmérséklete ma reggel 37.4 fok volt. Ennek ellenére az orvosok nem tapasztaltak lényegesebb javulást a beteg állapotában. Mindeztől nem következett be az az eredmény, amelyet mára vártak. Minden valószínűség szerint újabb vérátömlesztések válhatnak szükségessé. A világ minden részéből érkeznek *St.-Moritzba* a tudakozódó és javulást kívánó táviratok. A zürichi rádió minden órában jelentést közöl a volt külügyminiszter állapotáról.

tában beállott javulás nem volt tartós. Ma délután végrehajtották a harmadik vérátömlesztést Titulescun. A volt külügyminiszter környezetében ismét nyugtalanság uralkodik.

Abram párisi specialista tanár ma *St.-Moritzba* utazott, ahol Titulescut megvizsgálja.

Sztoladinovics jugoszláv miniszterelnök behatóan érdeklődött Titulescu állapotáról a utasítást adott arra, hogy Titulescu állapotáról állandóan tájékoztassák.

Éjszaka fél 3 órakor jelentik:

Az *Havas-iroda* jelentése szerint Titulescu ma széruminjekciót kapott, nem pedig harmadik vérátömlesztést, mint az első hírek szölkáltak. A volt külügyminiszter orvosai eredetileg újabb vérátömlesztést akartak, később azonban megállapodtak abban, hogy erre nincs feltétlenül szükség.

Az injekció után Titulescu állapotában javulás állott be.

A volt külügyminiszter akaraterejére jellemző, hogy amint jobban érezte magát, ragaszkodott ahhoz, hogy tájékoztassák a genfi eseményekről. Ugy az ott folyó diplomáciai tárgyalásokról, mint az ülések folyásáról kívánt részleteket hallani. Titulescu környezetében a volt külügyminiszter állapotának javulása örömet keltett.

BRANIA
Dél előtt 1/2 12-kor, d. u. 3-kor mérsékelt helyárakka!
D. u. 5, 7.15 és 9.15 órakor
„Az élet útja.“
Végérvényesen beférkőzött Arad szívébe ez az orosz ülm-sóda

amelyennel *Blücher* *Waterloo* után kiejthette azt a szót, hogy „*Napoleon*”.

— Most még csak egy *scarpénát* kéne fogunk. akkor igazán mindent láttak volna, ami ebben az időben itt fogható. Szeretném is, ha azt láthatnák, — reménykedik olasz barátunk.

— Jó hal? — kérdez érdeklődve.

Az olasz nagyot nevet.

— Hát... ahogy vesszük. Hátgerincében igen erős mérég van, amely halálos is lehet. Nem is szabad másképpen forgalomba hozni, mint hogy előbb kiszedezt az összes szálakkal együtt. Az orvosok az asszonynak használna nevét, mérges, veszedelmes nevezetnek *scarpénának*. De máskülönben igen izletes.

A tenger feneké most sziklásá vált. Nagy, sötét kövek fölött siklottunk el, amelyek alulról fenyegetőleg meredtek reánk. Itt nehezebb volt a halászás, mert a villa vékony, seprűszerű ágai könnyen elhajlottak, ahogy a hal üldözése közben beleütődtek a kemény kőbe. Azonkívül végső esetben a halak el is bujhattak réseik közé, mint valami természetalkotta mentsvárba. Olyan fenyegető, szinte ijesztő volt ez a tömör, mozdulatlan tömeg az átlátszó, rezgő fényben ingó víz között, ahogy fellélegzettem, amikor megint lágy homokmező fölé kerültünk, amelynek közepén, mint valami kies sziget, vagy oázis, kis, szabályos alakú, ingó-lengő fűszálakból képzett rét terült el. Vajjon miért nőtt ez itt? És miért nem borítja el a növényzet a többi homokos feleletet? Éspoly kérdés, amelyre senki sem ad választ. Ez ugya kévéssé, mint arra, hogy miért van a parti sziklák egyik része sűrűn benőve tengeri mohával, míg néhány lépéssel arrább oly kopaszon meredeznek, mintha lecsiszolták volna őket.

— Tudniátok, tagja más idejegy? — kérdi a társaság valamelyik tagja csodálkozó hangon. — Valóban. Az idő úgy elrepült, hogy észre sem vettük mulását. Most azonban mindannyian ráeszmélünk, hogy halálosan fáradtak vagyunk s óvatosan lépdelve a csuszamlós parti sziklákön, elbucszunk a delfortól, akinek csónakja nesztelenül siklik tovább. Valószínűleg úgy hajnal felé majd ő is hazavetődik.

azadok

Rajnay Gábor zarándoklata — Joanovics Gáborhoz

Pályafutásának legnehezebb szerepét Minis-en tanulta Rajnay Gábor, a neves budapesti színművész

Egy hélig tartózkodott minis-i szőlőjében a budapesti Nemzeti Színház művésze, akit a magyar filmezők sztárfizetéséről, Korda Sándor karrierjének kezdetéről, legújabb szerepéről nyilatkozott az Aradi Közlönynek

Megrázó visszazemlékezés egy podgoria-i község temetőjében

A régi minis-i Joanovics-szőlőnek egy hét óta érdekes vendége van, tizenegy év után ellátogatott családjának kolnájába Rajnay Gábor, a budapesti Nemzeti Színház neves művésze. Rajnay Gábor arad-megyei származású és sok, szép, kedves gyermekkori emléke fűződik ahhoz a kis házhoz, amelynek egy hét óta vendége. Minis-en sokan emlékeztek még „a Joanovics Gáborra”, akit szeretettel emlegetnek egykori játszótársai: a minis-i román parasztagdák. S akit szeretettel fogadtak anyai esztendő után.

Az udvarban, hatalmas diófa árnyékában ülünk és beszélgetünk.

— Sajnos, csak egy hétre jöhöttem, vasárnap délután már vissza kell mennem, mert lejárt a szabadságom, — mondja Rajnay Gábor. — Pedig ilyenkor legszebb itt. Most is, tizenegy év után, csak úgy szabadulhattam el, hogy megígértem Németth igazgatónak, hogy tanulni fogok. Szavamat be is tartottam, pályafutásom egyik legnehezebb szerepét tanultam be egy hét alatt a falusi csendben.

Vaskos füzetet vesz elő. A budapesti Nemzeti Színház legközelebbi újdonságának főszerepe. Ardeal-i író munkája, Török Sándornak „A megváltó komédia” című darabja. Rajnay elragadtatással beszél róla és egymásután olvassa fel a csodálatosan szépen megírt részleteit. Egy mesejáték tulajdonképpen, egy vándorszínész betéved egy eldugott, küzködő székely faluba és a kenyérért harcoló, a mindennapi szürke életben vergődő emberek közé elviszi — a mesét. A vándorszínészt — Rajnay Gábor alakítja. Felolvassa egyik irodalmilag szép monológját:

„Álmodjatok parasztok! Két karral öleljék a világot a megnyomorítottak. Hercegek legyenek a megsufoltak. Álmodjatok parasztok, szép játszóadásokat. Langyos legyen a jég talpatok alatt, tündérekkel táncoljatok a parasztbucsucon s amit ittál, az az édesanyád teje volt. Álmodjatok parasztok! Álmodjatok haza a fiaitokat a hősi temetőből, nőjön ki acélból minden szétlőtt ujjatok. Könnyű legyen a szája, amit aláhengergettek hegyeitekből s amiből bölcsőre s koporsóra való itt marad. Álmodjatok parasztok, az a tiétek. Álmodjatok!”

Filmnagyságok óriási jövedelmei

Rajnay Gábor már nem olvas. Játsszik. Eljátssza a szerepet, tehetségének széles skáláját ragyogtatja ott, a minis-i őszi napsütésben.

— Október közepén mutatják be a darabot — mondja ezután — és nagyon kíváncsi vagyok arra, hogyan fogadja a közönség.

A filmezésről beszélgetünk ezután. Rajnay Gábor elmondja, hogy legutóbb Bécsben filmezett. Wessely Paulával, Hörbigerrel, Somlayval, a filmet Bolváry rendezte.

— A film címe: „Die Ernte”. S ezzel kapcsolatosan történt, hogy 1700-ig visszamenőleg kellett igazolnom árja-származásomat. A filmet ugyanis Németországban is akarják per-

getni és ehhez volt szükséges az összes szereplők árja-származásának bebizonyítása. Most szedtem össze az utolsó iratokat. Bolváry nagyszerűen dolgozik, egy millió schillingen alul nem vállal már filmet. Az osztrák filmgyártás hasonlíthatatlanul nagyobb anyagi eszközökkel rendelkezik, mint a magyar. Egy magyar film maximum százezer pengőbe kerülhet és egy-egy színész átlagosan 2000—2500 pengőt keres. Ezzel szemben, hogy példaként néhány számot mondjak,

a legutóbbi filmért Bolváry 90 ezer schillinget kapott, Wessely Paula 100 ezer schillinget és részesedést, ami a dupláját jelenti a kapott fizetésnek. Hörbiger 70 ezer schillinget kapott. Kereseti lehetőségek... Eggerth Márta és Jan Klepura az egyik legutóbbi filmért együttesen 700 ezer schillinget kaptak és most kikötötték, hogy csak egy millió schillingért hajlandók fellépni...

szinte kápráztató számok.

— Én három filmen játszottam, a bécsin kívül két magyarban: az „Évtforduló”-ban és a „Három sárkány”-ban, amelynek az az érdekessége, hogy Márkus Emma ezuttal játszott először hangosfilmen. Milyen kár, hogy nem folytatják azt a román—magyar akciót, amely a filmek kicserélését tűzte ki célul, a kultúrközeledésnél minden politikát ki lehet és ki is kell küszöbölni...

Korda Sándorról beszélgetünk, aki ma filmkirálya Angliának. Rajnay Gábor moso-

Divatszövet különlegességek állandóan raktáron

HAMPEL F.

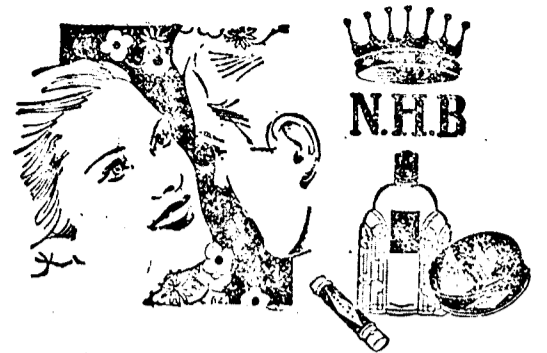
uriszabó
Strada Alexandri No 3. 4482

Virághalom egy koporsó felett

— Régi pajtásom volt éveken át Vasilie. Együtt játszottam vele, együtt tanultunk és amikor el is kerültem innen, minden szünetben hűségesen együtt töltöttük az időt. Már a Nemzeti Színház tagja voltam, amikor egyszer hazajöttem látogatóba. S itthon közölték velem, hogy Vasilie tudóbajt kapott és még egyszer szeretne látni. Meglátogattam. Perceken át sirtunk együtt. Három nap múlva Vasilie meghalt. És akkor utasítást adtam ki arra, hogy tarolják le az egész hatalmas virágoskertet és helyezték el Vasilie ravatalán. Ott voltam a temetésén is és az esperes bucsu-beszédében tőlem, a régi baráttól is elbucszattatta a halottat... meglátogattam sírját a minis-i temetőben...

Perceken át meghiátott csend uralkodik. Mintha könnyek csillognának Rajnay Gábor szemében... nem színpadi könnyek.

— Szép gyermekkora volt. Még egy sírt meglátogattam, itt a kertben, a diófa alatt. Kedvenc sasomat temettem el, amikor elkerültem hazulról. Én magam jöttem le, hogy a

Speciálisták aprólékos laboratórium: munkájának köszönhető, hogy a
PUDER, KÖLNIVIZ, ARC-SZAJFESTÉK PARFÖMÖK gyártásában

Les Créations N.H.B.

készítményei a tökéletesség és közkedveltség legmagasabb fokát érték el. Próbálja ki azokat! Kitűnőek!
Kérje teljes bizalommal a legjobb drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

En-gros beszerzési irodája: N. H. Baltasar Bucuresti, Str. Selari 7.

lyogva meséli:

— 1914-ben a Nemzeti Színház tagja voltam, A New-York-kávéházban egy szegény, állástalan újságíró ült az asztalomhoz.

— *Rajnay ur* — mondotta — *csináljunk filmet.*

Filmvállalat — tőke nélkül

Nem törődött azzal, hogy sem tőke, sem műterem nem állott rendelkezésre. Megcsináltuk. *Egy hét múlva már irodánk volt, nemsokára pedig megalakult a Corvin, amely tizennégy magyar filmet csinált. Az a fiatalember Korda Sándor volt. Amikor azután Amerikába ment, magával hívott. Nem hagyhattam el a Nemzetinél levő biztos pozíciómra a bizonytalanságért... ki tudja, hogyan alakult volna a jövő... Ha fiatalabb volnék, talán megpróbálnám most is... Tény, hogy Korda ma is ragaszkodik régi munkatársaihoz és általában nagymértékben segíti a hozzáforduló magyarokat.*

A beszélgetés pár percre megszakad, a vincellér jön és román nyelven referál. Rajnay ugyancsak románul válaszol. *Nem felejtette el gyermekkora óta a nyelvet.* Ezzel kapcsolatosan azután a színművész elmondotta, hogy Minis román parasztagyerekeihez meleg barátság fűzte, esztendőken keresztül játszott velük és életének egyik legmeghatóbb élménye is egy falubeli román fiu nevéhez fűződik.

csirkéiket féltő falusiak agyon ne verjék...

Közben Rajnay Gáborné szorgalmasan csomagol. Készülnek az utra, mert vasárnap délután három órakor már elutaznak. Az udvaron dió hever, a neves magyar művész három napon át dolgozott a diószedésnél. Egyébként szenvedélyes pomológus, hűvösvölgyi viládjának gondozott kertje bizonyítja ezen a téren is szaktudását.

— *Jövő nyáron négy hétre jövök, olyan jó itt.* Csak egy a baj... otthon diétát tartok és antialkoholista vagyok, itt pedig egész nap eszem és iszom... de jó ez a csend...

A falu templomában dé're harangoznak. Nemsokára indul a villamos. Rajnay Gábor is velem jön... látogatóba indul. Elzarándokol mindazokra a helyekre, ahol gyermekkora legszébb esztendőit eltöltötte, ahol minden zughoz régi, szép emlékek fűzik... ahol felelevenedik a rövidnadrágos, Flóbert-puskás Joanovics Gábor. Minis parasztagyerekeinek imádozott vezére...

Marosi Rudolf.

CORSO 3 (méréselt helyarákkal)
5, 7½ és 9½ órák

Strogoff Mihály, a cár futárja

Adolf Wohlbück, Maria Andergast,
Inkischinoff, Theo Lingen

Jön! Egy királynő leányévei Jön!

(Victória angol királynő életéből)

JENNY JUGO

FRIEDRICH BENFER

OTTO TRESSLER

Tehetetlen a madridi kormány az anarchistákkal szemben

— Diplomáciai tiltakozás Columbus Kristóf leszármazottjának kivégzése miatt —
25.000 embert mészároltak le a spanyol fővárosban

Toledóból jelentik: A világhírű Alcazar-épületet — mint ismeretes — a madridi kormány csapatai a levegőbe röpítették. Az épületben 1200 sorkatona, 40 tiszt és 52 tisztiskolai növendék tartózkodott. Számos katona és tiszt feleségét is magával vitte az épületbe, úgy hogy ott mintegy 400 nő és gyermek tartózkodott. A felkelők rádióállomást is rendeztek be az Alcazar-ban és állandó összejutásokat tartottak fenn a burgói kormányokkal. A burgói kormány utasította az Alcazarba bezárt felkelőket, hogy

semmi körülmények között se adják át az épületet.

Inkább vállalják azt, hogy a kormánycsapatok az épületet a levegőbe röpítik, mert ezzel a ténnyel a madridi kormány csapatai az egész világ ellenszenvét maguk felé irányítják. Utasította továbbá a burgói kormány az Alcazarba bezárt csapatokat, hogy állandóan nyugtalanítsák a Toledót megszállva tartó vörös csapatokat, sőt ha lehet, provokálják ki az Alcazarnak a vörös csapatok által való teljes megrongálását, az a felkelők taktikai érdeke. Éppen ezért az Alcazarban levő felkelők a kormánycsapatok vezetőivel nem voltak hajlandók tárgyalni és összes üzeneteiket válasz nélkül hagyták, ezzel szemben szinte naponta valóságos vadászatok rendeztek az Alcazar tornyaiból a vörös milícia tagjaira.

A robbanás

A kormánycsapatok ultimátumot intéztek a felkelőkhöz, hagyják el az Alcazart, szabad elvonulást engedélyeznek az épületben levőknek, ellenben adják át az épületet a kormánycsapatoknak. Erre az ultimátumra sem érkezett válasz, mire a kormánycsapatok meggyújtották a kanócokat és tíz perccel később a teljesen aláaknázott Alcazar, mely alatt mintegy fél millió dinamitot helyeztek el a kormánycsapatok, irtózatossal a levegőbe röpült.

Alcazar felrobbantását a toledói kormánycsapatok parancsnoka a Toledó-környéki bányászokkal készítette elő. Az Alcazar felrobbantása nem sikerült teljesen, amennyiben az egyik torony sértetlen maradt és innen a felkelők gyilkos tüzelést indítottak a kormánycsapatokra, mire a kormánycsapatok tüzereségi ütegeket vonultattak fel és romhalmazzá tették ezt az utolsó tornyot is.

Nyolc katonai parancsnok kivégzése

Lisszabonból jelentik: A spanyol nemzeti csapatok rádiója jelenti, hogy

a katalán kormány kivégeztette a vörös milícia 8 parancsnokát, a saragossai arcvonalon szenvedett súlyos vereség miatt.

A talaverai arcvonalon a kormánycsapatok 4000 halottat és sebesültet vesztek és mintegy 1000 főnyi emberük a nemzetiek fogságába került.

A Figaro munkatársa beszélgetést folytatott egy magas állású spanyol személyiséggel, aki most menekült el Madridból. Kijelentése szerint

a Caballero-kormányt az anarchisták falhoz szorították. A kormány egészen tehetségtelen és a tömeges kivégzések napirenden vannak. Megbízható adatok szerint

egyedül Madridban a polgárháboru kitörése óta 25.000 embert mészároltak le.

A Reuter-ügynökség jelenti, hogy gibraltári közlések szerint a spanyol nemzetiek megindították a támadást Bilbao ellen és már elfoglalták a közelben lévő Orío erődöt. A galíciai nemzeti csapatok hír szerint felszabadították Huesca városát.

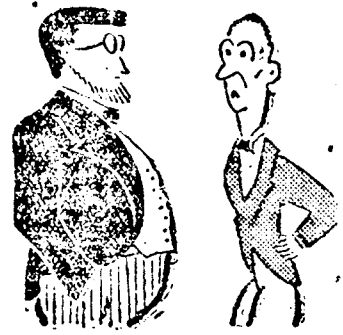
Az argentin és a chilei kormányhoz olyan hírek érkeztek, hogy a madridi kormány milícia-osztagai kivégezték Veraga herceget, aki Columbus Kristóf leszármazottja. A két kormány hetekkel ezelőtt jegyzékben kérte a herceg megkímélését. A hír vétele után a két kormány erőyes tiltakozást jelentett be a herceg kivégzése miatt a madridi kormánynál.

Madrid ostroma előtt

A holland kormány ideiglenes madridi ügyvivője kormány utasítására elhagyta Spanyolországot, mert több ízben megsértették a területenkivüliségi jogait. Az ügyvivő eltávazása nem jelenti a diplomáciai kapcsolatok megszakítását Madrid és Hága között.

Bilbao-ból jelentik: Irunból és San-Sebastianból 40 ezer menekült tartózkodik a

A Reuma megtámadja az ízületeket, izmokat és a szívet

— Jaj! A reuma összetörte a csontjaimat!
— Egyetlen egy orvosság van ez ellen: reggel és este egy Carmol-os*) bedörzsölés.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer meghűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

Madridból jelentik: A Libertad című lap jelentése szerint a felkelők és a német, portugál, valamint olasz kormányok között titkos szerződés jött létre. Ennek értelmében a háború állam által nyújtott segítés ellenében győzelem esetén a felkelők területi koncessiókat adnak csereképpen. Állítólag Németország az Azori szigeteket, Portugália Galicia tartományt és Olaszország a Baleári szigeteket kapná. (Rador.)

New Yorkból jelentik: Knicker-

FORTUNA női divatkonfekció

P. Avram Iancu 1.

Tisztelettel meghívja Önt is Hölgyem őszi- és téli divatkabát újdonságainak megtekintésére.

CONSUM és INLESNIREA tag

4404

városban, a város körül pedig 40 ezer főből álló védősereget összpontosítottak.

Rabatból jelentik, hogy a Toledo körüli harcok során a felkelők tegnap elfoglalták Albeche-Tage völgyét. A kormánycsapatok előőrszeit körülfozták és több, mint ezer embert megöltek. Sieras Naves körül elfoglalták San Vincente és Prias városokat. Északon megkezdték Bilbao elszigetelését. Oviedóban a felkelők ellenállása tovább tart. Lisszabonban jelentés szerint a badnyozói tartományban a felkelők ezer halottat és foglyot hagytak a csatatéren. (Rador.)

Burgosból jelentik: Röviden megkezdődik Madrid ostroma. Nemcsak észak, hanem nyugat és dél felől is szorul a hurok Madrid körül. Beavatott helyről nyert értesülés szerint Madridba egyre érkeznek erősítő csapatok, főleg Valenciából és Barcelonából. A front többi részein a helyzet változatlan.

A Temps tangeri tudósítójának jelentése szerint ma lejárt az az öt napi határidő, amelyet a tetuani francia konzul a spanyol hatóságokhoz intézett jegyzékben adott, arra vonatkozóan, hogy a felkelők hatóságai Aguilard francia állampolgár meggyilkolása miatt bocsánatot kérjenek és háromezer frankot fizessenek. Általános érdeklődéssel várják, hogy a lezárt-e a spanyol és a francia zóna közötti forgalmat. Ha ez megtörténik, akkor a nemzetközi földvív ellenőrző bizottsága valószínűleg tiltakozást jelent be.

bockert, a világhírű amerikai riportert a burgosi spanyol hatóságok letartóztatták. De néhány órai fogság után szabadlábra helyezték. (Rador.)

Nagy siker

Szántó Györgyének budapesti premijén. — Meleg ünneplésben részesítették az arad-i író

Szántó Györgynek, az arad-i származású, kiváló írónak „Sátoros király” című darabját hatalmas, átütő jelentőségű siker jegyében mutatták be a budapesti Nemzeti Színházban. A csütörtöki főpróbán egybként a lehető legjobb előadást nyújtotta a darab. A „Sátoros király” pénteki premijére alkalmából hatalmas, előkelő közönség teljesen megtöltötte a Nemzeti Színházat. A darab bemutatója a rendkívüli siker jegyében zajlott le. Az első felvonás után mintegy huszszor hívták ki a lámpák elé Szántó Györgyöt, aki olyan ünneplésben részesítették, amilyenben még alig volt része magyar íróknak. Szántó György a bemutató alkalmával többektől kapott üdvözlő táviratot, így az arad-i Kölcsey Egyesülettől is.

Politikai pályára lépett

Owens, a háromszoros olimpiai bajnok

New Yorkból jelentik: Owens, a háromszoros olimpiai bajnok politikai pályára lép. A bajnok ma tartotta meg első politikai beszédét, amelyben Landon elnökjelöltsége mellett szólalt fel s kifejtette, hogy megválasztása nemcsak Amerikának, hanem a színes fajnak is jót jelent.

SELECT

D. e. 11 1/2 (matiné),
d. n. 3 (mérs. helyárak),
5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor

A kis lázadó

Shirley Tempie John Boles
Karen Morley Jack Holt

Legoicsóbb a tűzifa

minden minőségben
vagon, öl, sulyra

„FOCUS” fatelepen,
P. Cet. Vecha és P. Stefan cel Mare. 10-11. Telef. 491

CENTRAL

3 (mérs. helyárak),
5, 7 1/4 és 9 1/4 órákor

A 99-es rendőrautó

Fred Mc Murray Ann Sheridan
Sir Guy Standing

Egy gazdasági forradalmár, akit a politikai béke tett azzá

Beszélgetés Werner Sombarttal

A „Kapitalizmus jövője”, a „Német szocializmus” és „Három nemzetgazdaság” írója a kritikus gazdasági kulcsokról, az ideális szocializmusról, a fenyegetett Európáról és az inflációról

Berlin, szeptember közepe.

(Berlinit munkatársunktól.) A grünewaldi villa kapujának egyik kötőbőjén hatalmas, fáragszott bagoly gubbaszt s jelzi már előre annak a háznak szellemét, melynek küszöbét átlépve az újságíró útja a világ egyik legnagyobb közgazdászához vezet.

A világ-gazdaság szellemi vezérével, a stockholmi Gustaf Cassel, a londoni J. M. Keynes, a párizsi Charles Rist és a zürichi Sommarly még eohásem kerültek olyan messzire a berlini Werner Sombarttól, mint amennyire ezek a férfiak éppen a legutolsó 3-4 év során egymástól eltávolodtak. Sombart legutolsó, kiemelkedő munkája, a „Nemzeti szocializmus” szinte áthidalhatatlan éket vert Berlin és a többi gazdasági-szellemi metropolisz közé s a legújabb korban legelsőnek mutatott rá a túlzott hatalás és túlzott gazdálkodás veszélyére olyan rögös saggal, amelyet még egy Werner Sombarttól is megdöbbenve vett tudomásul a nagy világ közzvéleménye.

Valaki, aki vád alá helyezi milliókat

Sombart vádat emel ebben a munkájában a túlzott emberi szaporodás, az emberiség-bűnös meggazdagodása, az energia-termelés és fogyasztás a forgalom megnövekedése és technika ellen... Tiltakozik a „komfortizmus” térhódítása ellen, hogy mint az igazi ideál: a természethez való gazdasági és erkölcsi visszatérést jelölje meg. Sombart körül három évvel ezelőtt akkor magasra csapott a kritika hulláma. Könyve olyan érdeklődést kellett, hogy kiadói az összes — úgy támadó, mint dicsérő — kritika kiadását még tavaly egy külön, százoldalas könyvben valószínűsítették meg, kihangsúlyozva előszavukban, hogy: egy ilyen összeállítás a közérőket szolgálja, mert csak a mai gondolkodás-világ összessége szolgáltatja a vélemények babilonai zavarának egyetlen harmoniában való találkozását.

Sombart azóta azonban hallgat. Szavát csak a berlini egyetem katedrájáról hallani, a nyilvánosság számára nincs mondanivalója, megfigyeléseit és gondolatait egyelőre magának írja. Nem csalódot, mert ahhoz szívóssága és eszméibe velett hite túl erős, csak nem száll vitába a megnevezéssel, hanem vár arra az időre, melynek szavában az ő mondanivalói is visszhangra találnak.

Itt ülünk a kisebbik könyvtárszoba mennyezetig zsufolt polcainak tövében. A 74 éves tudós cvikkerét orrára téve, a kis kecske-szakállá fölötti örökké ironikus mosollyal, kérdően néz rám. Szinte hangját hallom: nos, jelölt ur... tessék hát vizsgálni, mi baja velem az embereknek?

Az újságíró belemegy ebbe az examinálásba s felelni kezd az anti-sombartizmusból:

— Titkos tanácsos ur. Ön könyvében vád alá helyezte új korunk szülöttét, a „homo oeconomicus”. Szembeszállt a haladással, kárhóztatta a termelés és fogyasztás, kereslet és kínálat, alkotás és felhasználás minden ténen való megnövekedését. Elítélte tehát azt, amit ma a világon millió és millió ember tesz, valószínűleg egy „automatikus”, tehát kikerülhetetlen fejlődés folyamánként: vádat emelhet egy a milliók ellen, kinek az oldalán van az igazság és hisz Ön abban, hogy eszméi, szemben ezzel a túlerővel, követésre fognak találni?

»Bűnös a túlzott termelés és a profitétség...«

— Ön tehát hisz a többség szavában... — válaszol Sombart — hisz a sokaknak, kik már nem egyszer tévedtek és köveztek meg ártatlanokat. Nos én nem hiszek nekik. Amit a milliók tesznek, az nem mindig helyes, még akkor sem, ha bekövetkezésük valóban feltartóztathatatlan. Hogy azonban a teoretikus igazságon kívül mi eszmém praktikus értéke, azt ma még lemérni valóban nem tudom. Tudatában voltam eleve, hogy szavaim ellen-

vetésekre és meg nem valósulásra fognak találni, amit leírtam, annak ma, tehát kétségtelenül egyelőre csak etikai súlya lehet, mert belátom, hogy az emberiség fejlődésének utolsó 150-200 esztendőjét nem lehet egyszerűen eltüntetni s a történelem kerekét visszaforgatni, ahol vagy másfél évszázaddal ezelőtt állt. Mégis fenntartom vádaimat. Bűnös csak kisebb mértékben a túlzott termelés, de vádolaható annál inkább az a profitétség, mely a fokozott termeléssel együtt járt. Az új helyzet kulcsa tehát a munkának és nyereségnek úgy felfelé, mint lefelé új és egészségesebb megosztásában keresendő, de áll ez legelső sorban is mindennapi életünk fontosabb elemeire, míg a nagyjában „luxus cikkeknek” nevezett kereskedelmi és termelési tárgyak egészséges ár-versenye ellen senkinek sem lehet kifogása.

— Hiszek tehát abban, hogy elkövetkezik az az idő, amikor az emberiség felismeri tévedéseit, büntít és úgy rendezi be életét, hogy az nem sorolja percnként a becsületesség és az igazi testvériesség, józanság és szerénység határait. Ez a kor napjaink rohanó tempója mellett pedig sokkal gyorsabban bekövetkezhet, mintsem sokan hiszik. Az emberiség már éppen eléggé kiabrándult magától, hogy az önmagától való megundorodást el ne kerülhesse s akkor majd megvetheti egy okult és

BUTOR / KIALLITÁS

VINCZE Butorgyár

A R A D, Strada Eminescu No. 28.
Raktáron: Háló, ebédlő kombinált szoba legolcsóbb gyári áron. 8928

Európaszövetség Ázsia és Amerika ellen

— Nézetem szerint Európát ma már csakis egy nagy megögyezés mentheti meg. Nem ismerem sem Keleteurópát, sem Nyugateurópát, csak egy Európát ismerem s ez pedig az egész kontinentális Európa, melyet ma két nagy veszély fenyeget. Szellemileg a kommunizmus és amerikanizmus. Az egyik Kelet, a másik Nyugat felől támadja meg egyre inkább földrészüket. A kommunizmus az ember lelki értékeit teszi főnkre, az amerikanizmus pedig, ha nem is ilyen fokban, de épp olyan veszélyeket rejt magában az európai kultúrával szemben. Abban a bizonyos, sokat hangoztatott „sárga veszedelemben” ezzel szemben nem hiszek. A színes fajok nem akarják területileg meghódítani Európát, dömpingjeik és más gazdasági llesztgetéseikkel szemben pedig minden egészséges európai gazdaság még ma is bármikor ostromálló. A kontinentális Európának ezért tehát egy új politikai és gazdasági — nem Népszövetséget! — hanem európai szövetséget kell alkotnia. Nincsen szükségünk például a kis délamerikai államokra, akik csak Geniben ülnek s kényükre-kedvükre szavaznak olyan kérdésekben, amelyek igazi súlyát objektíven fel sem ismerték s melyek őket éppen annyira érinti, mint bennünket például itten Európában, az ő tengerentúli apró sorsuk. Az európai koncertbe ez, zél szemben mindenkit be kell venni Fajl és más különbségeket az európai nagy kérdések nem tűrnek el. Ez lehet a nemzeti alapon álló államok belügye, de a kontinensük sorsát igazán szílvükön viselő államférfiak ezeknél a részletkérdéseknél nem állhatják meg...

— Duna-probléma? Megoldható?

— Mint a fentebb vázolt új Európa kibontakozásának egyik szerves része — igen, mint őrálló,

józanabb generáció a mai tulzásoktól mentés új élet alapjait.

Harc a gazdasági fatalizmus ellen

— Miben látja titkos tanácsos ur az Ön „Német szocializmusának” megvalósulását a mai gazdasági életben?

— Eddigi listám a következő: az agrárpolitika erkölcsi térhódítása, szükségesszerűségének csak most bekövetkezett felismerése, a német hitel-piac ellenőrzése, a telepítési politika egy része, a kézműipar új kifejlesztése, szemben a túlzott gépiparral és annak termékeivel, az ugyancsak nemzeti alapon álló más államokkal való gazdasági összeköttetés újra felvétele, a parasztság városokba való özőnlésének s ezzel ottani elveszésének megakadályozása, végül az ipari termelés irányítása és a piaci árak megszabásával elért eladási egyenrangúság és piac-stabilitás.

— Előnyt nyerhet a „Német szocializmus” követésével más államok felett?

— Bizonyos mértékben — igen. Ezt az előny-nyerést én azonban csak mint egy követhető jó példát kívánom helyeselni. Biztosíthatok mindenkit, hogy a gazdasági előnynyerés hatalom-politikai felhasználása távol áll tőlem, annál is inkább, mivel ellenzője vagyok mindennek, ami egy jóakaratu európai együttesben, bármelyik részről is az anynyira óhajtott s egyszer talán még elérhető egyensúlyt megbolygatja.

— Milyen sors vár Kelet- és Nyugateurópára?

megvalósításra váró kérdés: soha!

— Infláció veszély Németországban?

— Tétélem következő: ha a javak termelése a fizetési eszköz értékével egyenes arányban nő, akkor és ott erről a veszélyről beszélni nem lehet. Speciálisan Németországban a piacok, az árak szabályozásával azt hiszem, nagy mértékben sikerült ezt az eshetőséget kiküszöbölni. Hasonló törekvéseket látok azonban még egy sor európai államban, Franciaországban sajnos, ennek éppen ellenkezőjét, ennek következménye tehát aligha maradhat el, nagyjában azonban bizakodással itélem meg Európa pénzügyi stabilitásának jövőjét.

Werner Sombart emlékkönyvet tesz elem. Beírom nevémet a világ minden tájáról jött látogatók — a hívők neve éppugy benne van a könyvben, mint az előkelő ellenfelek autogramja — közé. Az előttem volt látogató dátumától, a mai napig éppen elég sok idő telt el. Werner Sombart most bizonyára sokáig nem fog újból senkit sem fogadni.

DOROS FERENC.

Hölgyek és urak!

Ha olcsón akarnak vásárolni, úgy keressék fel a most megnyitott

„AURELIA”

tüzletet, Arad, Str. Metianu 14a. 8908

Filléres nyors Bucuresti-be

a román-magyar futballmérkőzésre. A jegy ára oda-vissza 530 lei, szálloda teljes ellátás, meccsjegy, autocár 400 lei. Indulás 8-án este 8 órakor, vissza indulás 5-én este 8 órakor. 4439

Jelentkezni Arad-on Lóbl hírlapíródában

Szabálytalanul járt el az oradea-i telekkönyvi hatóság a premontrei rend ingatlanai átírása ügyében

Az oradea-i törvényszék elrendelté a határozat szabályszerű kikézbcsítését

Oradea-ról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Az oradea-i törvényszék szombaton délelőtt foglalkozott a premontrei rendháznak a telekkönyvi átírás ügyében beadott fellebbezésével. Mint ismeretes, néhány héttel ezelőtt az oradea-i premontrei rendház, gimnázium és jogakadémia, valamint a premontrei rend szőlőjének telekkönyvi tulajdonjogát Ghibu egyetemi tanár kérésére és egy segédtelekkönyvvezető jelentésére az állam nevére írták át. A premontrei rend a végzés ellen természetesen fellebbezést jelentett be. Ez a végzés — jövőhágyása esetén — jogászörökben kialakult vélemény szerint megváltoztatható az eddigi telekkönyvi jogbiztonsági rendszert, amelynek alapelve az, hogy a mindenkori telekkönyvi birtokos írásbeli beleegyezése vagy bírósági ítélet nélkül nem lehet a telekkönyvi beírásokat a tulajdonjogra vonatkozóan egyoldalúan megváltoztatni.

A törvényszék ítéletét érthetően nagy érdeklődés előzte meg. A szombati tárgyaláson dr. Bleda László polgármester és ügyvéd, a premontreiek jogi képviselője a tárgyalás elhalasztását kérte azzal az indoklással, hogy az iratok hiányosak és hogy mindeddig nem volt elegendő ideje az ügy alapos áttanulmányozására.

A törvényszék tanácskozássra vonult vissza és megállapította,

hogy a telekkönyvi hatóság szabálytalanul járt el, mert a telekkönyvi átírásról szóló végzést nem kézbesítette ki a premontrei rendnek, mint jogi személyiségnek. Ezért a törvényszék elrendelte, hogy az iratokat küldjék vissza a telekkönyvhöz a kikézbcsítés szabályszerű végrehajtása után dönt a törvényszék az átírás jogossága felett.

A belga szociáldemokraták akolója a kommunizmus ellen

Brüsszelből jelentik: De Lettre belga munkaügyi miniszter, aki a belga szociáldemokrata-párt vezére, Brüsszelben nagy beszédet mondott, amelyben állástfoglalt a belga népront megalakítása ellen. A szociáldemokrata-pártban nagy veszélyt jelent, ha kommunisták szivárognak be tagjainak sorai közé. Nemzetközi kommunisták nem léteznek és a kommunisták kizárólag szovjet-érdekeket szolgálnak.

A királyi főügyésznél tegnap titkos értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy az országban több helyen házkutatást tartanak. Erre azért volt szükség, mert a hatóságoknak tudomására jutott, hogy szélső baloldali elemek titkos fegyverraktárakat tartanak. Liègeben és környékén 18 községben 152 házkutatást hajtott végre a rendőrség.

DARLING
AZ ELŐKÉLO HOLGYEK HARISNYAJA

DARLING 60
strapára

DARLING CHIC
elegáns

DARLING BLEU
legfinomabb

A FINOM FEHERNEMŰ
DARLING

Tizenötéves grófkisasszony a huszonnéggyéves gyárosfiu karmaiban Leányrablás a lengyel fővárosban

Varsóból jelentik: A lengyel főváros lakosságát izgalmas leányszöktetési ügy tartja foglalkoztatva. Minakov, tekintélyes varsói gyáros Tádé nevű fia regényes körülmények között elhurcolta Roswodoska Marina grófkisasszonyt. A huszonnéggyéves fiatalember a nálánál kilenc évvel fiatalabb grófkisasszonyt az uccán megszólította. A gyáros fia egy barátjával volt s a grófkisasszony engedett a fiuk invitálásának és beszállt az autóba, amely nagy sebességgel tovaszánguldott.

A grófkisasszony szülei mindenféle keresették és végül a rendőrségen is bejelentették eltűnését. Nagy apparátussal indult meg a vizsgálat a grófkisasszony felkutatására, minden fáradozás azonban eredménytelen maradt.

Két nappal később a leányszöktető fiatalember a következő szövegű sürgönyt küldte a kétségbeesett szülőknek: „Ha beleegyeznek, hogy leányuk a feleségem legyen, úgy szabadon engedem őt!” Minakov Tádé többször kérte meg a grófkisasszony kezét, a szülők

azonban elutasították őt, annál is inkább, mert leányuk sem óhajtott férjhezmenni a gyáros fiához.

A kétségbeesett grófi szülők most tizezer zloty jutalomdíjat tűztek ki a grófkisasszony nyomravezetőjének.

Nagy ünnepségre készül a nemzeti-parasztpárt

Bucuresti-ből jelentik: A nemzeti-parasztpárt főtitkársága hivatalos közleményt adott ki, amelyben bejelenti, hogy szeptember 26-án, délelőtt 10 órakor a párt végrehajtó-bizottsága nagyfontosságú ülést tart.

A nemzeti-parasztpárt október 4-én Satu Mare-n tartja első vidéki nagygyűlését és október 11-én ünnepi a nemzeti és parasztpárt egyesülésének tizedik évfordulóját. Az ünnepség Bucuresti-ben lesz az összes megyei szervezetek kiküldötteinek részvételével.

Politikusok szitották a diákzavargásokat

— állapította meg az országos egyetemi tanács

Bucuresti-ből jelentik: A napok óta ülésező országos egyetemi tanács ma délelőtt tartotta befejező ülését. Ma az egyetemi hallgatók fegyelmességének kérdését tárgyalták meg. A felszólaló dékánok közül egyesek rámutattak arra, hogy

a diákzavargások a legtöbb esetben nem állottak semmiféle kapcsolatban a tanulmányokkal és a diákok gazdasági helyzetével. Egyes esetekben az ellentéteket politikusok szitották céljaik elérése érdekében.

Az egyetemi tanács ebben a kérdésben úgy döntött, hogy kérni fogja a közoktatásügyi minisz-

tert, hogy az egyetemekkel egyetértésben újabb intézkedéseket léptessen életbe a rendbontó elemekkel szemben, mindaddig, amíg a felsőbb oktatásról szóló törvény módosítását elvégzik. Az egyetemek egyébként saját hatáskörükben is a legszigorúbb rendszabályokkal éneke a jövőben a zavargásokat előidéző vagy azokban résztvevő diákok ellen. A tanács végül úgy döntött, hogy több pontból álló kérdőívet intéz az ország valamennyi egyetemének fakultásaihoz. A válaszok beküldési határideje október 10. és a válaszok alapján készíti majd el a közoktatásügyi miniszter a felsőbb oktatás reformjáról szóló törvényjavaslatot.

HIREK

Gabriella

Nem valami jóhangzásu nevet kapott apjától: Matuskának hívják. Gabriella korán elvesztette édesanyját, apjáról pedig cikkeket olvasott az újságokban, amelyek szörnynek nevezték az apát, vezető helyen foglalkoztak vele s azzal, ami országvilág előtt nevezetessé tette: a rémtettől. Azután tárgyalások voltak, amelyeken hol mint hülye, hol mint ravasz gonosztevő viselkedett az apa, hol pedig „gavallérosan” bocsánatot kért életben maradt áldozataitól, akik örök életükre nyomorékok lettek s akik nem tudnak többé sírógörcs nélkül visszaemlékezni az életnek arra a pillanatára, amelyben a sors őket Matuska elferdült, vad és sötét képzetének babszerevé tette. Matuska néha úgy beszélt a bíróság előtt, mint egy futurista költő, néha pedig, mint egy multszázadbeli lírikus, csepegett a szentimentalizmustól... Csupa hamis hang, csupa selejtes érzés, csupa komédia — az egész ember inkább volna neveltséges, mint borzalmas, hogyha tétől lehetne higgadtan és elfogulatlanul beszélni, ha nem kergetne arcunkba vért és nem szoritná ökölköbe a kezünket. S ez a hülyeség és gonoszság határmegyénél vándorló lélek mégis kapott az életből egy kis adományt, a legnagyobbat, amit az ember kaphat. Szerették.

Felesége bűnében is megbocsátóan szerette. Megható volt ahogy ez az asszony — túl mindazon, ami történt — meg tudott maradni hitvesnek s mert mégsem volt elviselhető ép emberi értelemmel és lélekkel a bűn, ami a férje lelkét terhelte, inkább csendesen elment ebből az árnyékvilágból. Meghalt, mert szeretett — mondhatná Matuska szentimentális óráiban, annak a gyanusan csengő vásári érzelmeségnek a hangján, amit a tárgyalás jolyamán olyan szívesen hallatott. S most, amikor már egészen közel jár az akasztóházhoz s tegyük hozzá: a jól megérdemelt akasztóházhoz, még mindig van egy lélek, aki meg tud bocsátani neki, aki rimánkodni tud érte, aki kegyelmet esdekél neki. A tizenhatéves leány, aki a biatorbágyi rémben még mindig nem felejtette el tisztelni apját, akiben van annyi lelekerő, hogy odaálljon egy akasztófa felé haladó ember elé és imádkozzon érte. — olyan tilmenénye ennek az elfásult, megvert és ideáljából kiforgatott kornak, hogy igazán meg kell állni előtte egy perc-re és meghatva tisztelni.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Mérsékelt légáramlás, nyugaton több felhő, sok helyen éjjeli köd. A hőmérséklet nem változik.

— **VÁLASZTÓI IGAZOLVÁNYOK SZÉTOSZTÁSA:** szeptember 21-én, hétfőn és 22-én, kedden az A és Á kezdőbetűsök jelentkezése délelőtt 8—12-ig és délután 2—6-ig a bíróság 43—44. számú szobájában.

— **Ena királyné nagybeteg fiának betegágya mellett.** New-Yorkból jelentik: A napokban New-Yorkba érkezett Ena volt spanyol királyné nagybeteg fiának látogatására. A királynét ma hirtelen újból a kórházba hívták, mert fiának állapotában rosszabbodás állott be. Két izben már vérátömlesztést végeztek a hercegen, de utólagos vizsgálatok sem javított az állapotán. A volt királyné hosszabb időn át fia betegágya mellett tartózkodott.

— **VOROSILOV LESZ A NAGYBETEG STALIN UTÓDA.** Berlinből jelentik: A Berliner Tageblatt biztos forrásból arról értesül, hogy Stalin a szív ütőerének szűkülésében szenved és a Kremlben már is megindult a versengés, hogy ki legyen az utóda. A legvalószínűbb jelöltként Vorosilov hadügyi népbiztos nevét emlegetik.

— **Békítő akció Palesztinában.** Londonból jelentik: Az angol kormányt továbbra is nagy mértékben foglalkoztatják a palesztinai események. Újabb hír szerint Ibn Saud békítő akcióval kezdett Palesztinában. Angol körökben sok reményt fűznek az akcióhoz, közben azonban mindkét tábor erősen készül a hadiáratra. Haifában az arabok felgyújtották egy fatelepet.

— **Genovai egyetemi tanár tragédiája.** Genovából jelentik: Az itteni egyetem egyik híres tanára, Radanelli véletlenül kiesett második emeleti lakásából és a 62 éves professzor azonnal meghalt.

— **Még mindig dühöng Amerikában a pusztító orkán.** New-Yorkból jelentik: Az Egyesült Államok Atlanti óceáni partvidékén még mindig dühöng a pusztító orkán. A Virginiában levő New Port környékén 160 kilométeres sebességgel száguld a szélvihar. Norfolk uccáit másfél méteres víz borítja. Az egész partvidék valamennyi háza és a termés megsemmisült. Newyorkból is óriási károkat jelentenek. A halottak és sebesültek, valamint az elfütek száma még ismeretlen, de annyi bizonyos, hogy igen nagy. (Rader)

AZ ÚJ **AUFRICHT** FATELEPEN
Str. Dimitrie Raicu 15—17.
Gyermekkorház mellett (a városi kertészet felé)
Legjutányosabban szerzi be
TÜZIFA, FENYŐFA, CSERÉP SZÜKSÉGLETÉT
CONSUL- és INLEARNIREA-tag. 4170 TELEFON 69.

— Idegen állampolgárok figyelmébe! Mindazok az idegen állampolgárok, akik utlevél helyett a belügyminisztériumtól nyert engedéllyel tartózkodnak az országban és akiknek engedélye szeptember 30-án vagy október 1-én lejár, haladéktalanul jelentkezzenek a szigurancán.

DIÁK HÁRSYNYAK, SZVETTEREK legolcsóbban STRASSER-cégnél.

— Iorga professzor Rómában. Rómából jelentik: Iorga tanár szombaton este Velencéből jövet Rómába érkezett.

Kidobja a pénzét! ha silány árut vásárol

Megbízható jó fehérneműt és paplanokat

4452 csakis

Ruttkay & Botye

cégnél vásárolhat olcsón!

— Nem lesz amneszlia október 1-én. Bucarestből jelentik: Tegnap ellentétes hírek jelentek meg a fővárosi lapokban arról, hogy október elsején a politikai elítélteknek amnesztiát adnak. A „Credinta” megbízható forrásból szerzett értesülés alapján a hirt határozottan megcáfolta.

Őszi divatujdonságok, kabát, kosztüm és ruhaszövetek nagy választékban

SZMUTNY

divatáruházban. Str. Metianu 2. 4249

— Színigazgató lett Budapesten egy volt arad-i színész. Budapestről jelentik: Szücs László, az arad-i színház évokkal ezelőtt volt tagja ma aláírta szerződését a Kamaraszínház bérletére.

— Dr. Téthly újból rendel.

Szülők figyelmébe!

Beiratás előtt vizsgáltassa meg orvos-
orvossal gyermeke szemét és vássa-
roljon szemüveget 4435

GÁRDONYI

zakiátszerész-
nél Minorita-
templom mellett

Hiteles pálluka-, must- és bor-fokmérők nagy választékban olcsó árban.

— Halálozás. Özvegy Walder Simonné született Werner Julia elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a régi neolog temető halottsházából.

Meglepetés

— Fricikém, végtelen boldog vagyok, hogy végre egyedül találalak...

— Kommunista szervezetet lepleztek le Alsó-ausztriában. Salzburgból jelentik: Az itteni rendőrség a tartományban kommunista és forradalmi-szociálista törvényellenesen működő szervezeteket leplezett le. A forradalmi szociálisták egész országos vezetőségét letartóztatták. A legtöbb beismerő vallomást tett. Alsóausztriában 4 kommunistát vettek őrizetbe.

fejfájás ellen Beretvás parzilla!

— **FELFEDEZTÉK A C-VITAMINT.** Szegedről jelentik: Két szegedi magyar orvosánál új felfedezést tett a vitaminok terén. Szentgyörgyi és Rusznyák tanárok hosszabb kísérletezés után felfedezték a C-vitamint, amely a gyógyászat terén, különösképp a súlyosabb vérzések gyógyításánál vált be.

Van az országom értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy az Eminescu-u. 13. sz. alatt **ui cukrászdát nyitottam.**

ahol naponta friss sütemények, bonbonok és különféle különlegességeket olcsó árban árulok.

Kérem a m. tisztelt közönség szíves pártfogását.

4410

BOJAN FÉTER

— A világhírű dőnl kozákok Arad-on. Az „Uránia” igazgatóságának nagy anyagi áldozatok árán sikerült lekötnie az egész világ által csodált Guslear 12 tagu baialajka- és táncsoportot.

— Könnyű járása lesz, ha cipőjébe talpbetétet vesz. Gipszlenyomat után is készíti Salvatorcég: Piața Avram Iancu 21.

— Világhírű angol repülő halálos katasztrófa. Londonból jelentik: Campbell Black, a világhírű repülő, röviddel azután, hogy ma Liverpoolból gépével felszállt, egy másik gépbe ütközött. Mindkét gép lezuhant és Campbell Black halálosan megsebesült, úgy, hogy rövid szenvedés után meghalt.

— Dr. Pescariu kórházi belgyógyász-főorvos hazaérkezett és ismét rendel.

— Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyag-betegek szívesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hatása gyors és biztos, enyhe és kellemes. Az orvosok ajánlják.

— **Vásárhelyi János református püspök templomavatása.** Ilia-ról jelentik: Vásárhelyi János református püspök Ilia-ra érkezett és felszentelte az újlépített templomot. A püspök társaságában volt Webster Macdonald és H. Paul angol teológiai tanár, William Hamilton főtitkár, valamint dr. Darkó Ákos és dr. Martonossy György igazgatótanácsosok. A püspököt érkezésekor Olariu Silviu polgármester köszöntötte. A templomszentelési ünnepélyen Vásárhelyi püspök nagyhatású beszédet mondott, majd megáldotta a templomot és a gyülekezetet. László Zoltán Ilia-i lelkész a templom történetét ismertette, míg H. Paul teológiai tanár angol nyelvű előadást tartott, amelyet dr. Imre Lajos református teológiai tanár fordított magyarra. Az ünnepély után közeled volt, a melyen több pohárköszöntő hangzott el.

Eredeti közlemény.

Tek. Császár E. gyógyszerész urnak,
București.

Mélyen tisztelt gyógyszerész urf!

Mindenekelőtt köszönetet mondok a küldött „Gastro D.” gyógyyszerért, amely betegségeből teljesen kigyógyított. A gyomromban és az epém-ben voltak már évek óta fájdalmak, étvágyam nem volt s ha ettem is valami keveset, az sem esett jól, úgy hogy lesoványodtam. De amikortól a „Gastro D.”-t szedni kezdtem, fájdalmaim megszüntek. Jó étvágyal kezdtem és már hiztam is pár kilót. Ismerőseim és rokonaim megcsodáltak a gyógyszer gyors hatását. A „Gastro D.”-t, mint kiváló gyógyszert mindenkinek a legmelegebben ajánlhatom ez gyors és biztos gyógyulást eredményez. Kérem sziveskedjék egyenlőre 8 levelet „Gastro D.”-t küldeni postafordultával s utánvétellel. A gyógyszert sokan várják, — az ismerőseim és a rokonaim — mert mindenkinek, ahol csak tehetem ajánlom a „Gastro D.”-t. Rovine, 1936. aug. 18. Raiffa Ede, mérsáros.

Fenti levélhez fölösleges minden kommentár. „Gastro D.” kapható az ország minden gyógyszer-tárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lei utánvétellel: Császár E. gyógyszer-tárában, București, Calea Victoriei 124.

Bankett keretében ünnepelte az SGA jubilaris alelnökét

Az arad-i tornászegylet, a SGA száz teritékes banketten ünnepelte Denhoff Sándor alelnök 80 esztendő születésnapját, valamint klubtagságának 25-ik évfordulóját, valamint a Városi-étteremben zajlott le és azon megjelentek a klub vezetőtagjai. A bankett közben több felköszöntő hangzott el, elsőnek Steinitzer Pál dr., a klub örökös tiszteletbeli elnöke köszöntötte a jubilánst, majd Hentschel István alelnök, az arad-i Sporthírlapírók Szindikátusának elnöke üdvözölte. A következő felszólaló Őrfi Gyula dr. volt, aki Mattuschik József kitűnő tornászt üdvözölte, aki az olimpiáson Románia színeit képviselte. Kele Sándor dr. a jubiláns feleségét üdvözölte, majd Szalay Géza és Bodnár József mondottak még felköszöntőt. Denhoff Sándor az elhangzott beszédekre meghalott szavakban válaszolt. Megköszönte az ünneplést és ígérte, hogy a jövőben is a SGA és az ország sportjának emelését fogja szolgálni.

A bankett után tánc következett, amely a legkitűnőbb hangulatban a hajnali órákig tartotta együtt a társaság tagjait.

Felrobbant a selyembomba Szentgyörgyiné!

A kirakatban megkezdtek a rendkívül olcsón vett selyemraktár árusítását.

Araink a következők:

Nyersselyem métere	65 Lei
Selyem-georgite (100 cm. széles)	75 „
Selyem-marocquin	95 „
Selyem-jersev	150 „
Selyem-cloqué	150 „
Selyem, arannyal átszővött	195 „
Selyembársonyok	895 „
Prima sima paplan-selyem	290 „
Prima paplan brokát-selyem	860 „
Egy satin selyempaplan	980—1250 „
Egy brokát-selyempaplan	1390 „

(Vállaljuk régi paplanok áthuzását is.)

Győződjön meg róla, szívesen bemutatjuk Önnek!

— Mérkőzések a Carol-serlegért. Bucurestiből jelentik: Ma délután a Venus-pályán a Carol-serlegért folyó küzdelem első napján az Északi Szövetség 2:1 (2:0) arányban megverte a Közpén Szövetséget, míg a Nyugati Szövetség fölényes győzelemmel 6:2 (2:1) arányban végzett a Keleti Szövetséggel.

BÉRCZY ILONA

tánciskoláját októberben nyitja meg Bul. Reg. Ferdinand 6. sz. (l. em.) alatt levő új tanteremben. Beiratkozás: Duca-ueoa 18. szám. 4361

— Megkezdtek a Tita Cristescu-gyilkosság bírójének tárgyalását. Bucurestiből jelentik: Az esküdtzék ma délután megkezdte Ciuley mérnök ismeretes bűnyűjét. A tárgyalás megnyitása után röviden kihallgatták a vádlottat, majd a vádirat felolvasása után a tárgyalás folytatását hétfőre halasztották.

VEZÉRENYESEI „EXCELSIOR” CALFA RÓZILOR 78 BUCUREȘTI

Mindenkin segít és ön semmit sem tud róla?

Lotion Faciale Scherk

RECHELA ARONIEȘTI

SCHERK

Tehát épp itt az ideje, hogy megismerje a Scherk arcvizelt! Akkor az Ön arcbőre is rövidesen megjavul, teljesen tiszta lesz és olyan puha, mint a selyem! Problémája ki azonnal! Üvegek d. lei 62'103'164'300'475'

— Elfogott betörő. Az arad-i rendőrség jó fogást csinált az elmúlt éjszaka. Detesán Ioan komiszár, a nyomozóosztály irányítója és Sava Mihai detektiv elfogták Ciuca Constantin ismert betörőt, aki éppen Luszt Ferenc dr. tanyájának padlására hatolt be, hogy onnan gabonát lopjon. Ciuca ugyanvalamennyi arad-i tanyán tett már látó-

Valódi lipesei festésű ezüst, patagon, barna és fekete rókák

érkeztek

Sant és Scheuermann

szűcsökhöz 4817

gatást Bünlajstromának összeállítása még folyik, de már most megállapítást nyert, hogy a betörő egyenesen specializálta magát a tanyák fosztogatásában és egész tyukfarmot létesített a lopott baromfiakból. Kihallgatása folyik és betöréseinek rekonstruálása után átadják az ügyésznek.

— Író-, rajzsz., füzet, táskák Kerpelnél.

VIRRASZTANAK A FEGYVEREK!

— A Magyar Párt ingyenes román nyelvtanfolyam. Az arad-i Magyar Párt a múlt évi feltetelek mellett idén is megrendezi tagjai és ezek hozzátartozói részére esti ingyenes román nyelvtanfolyamait. Az előadások f. évi október 5-én, hétfőn kezdődnek a Párt helyiségében (V. Goldiş ucca 8.) Az előadásokat hetenként kétszer, hétfői

WEISZ ISTVÁN

uriszabo Arad, Str. Eminescu 16.

Őszi divatszövetek

BÉRKEZTEK.

4189

és csütörtöki napon tartják meg és pedig: haladók részére délután 6-tól 7-ig, kezdők részére délután 7 órától 8-ig. A tanfolyamon résztvevni óhajtok f. hó 30-ig bezárólag, bármely hétköznapon 12—1 órák között jelentkezzenek a Magyar Párt irodájában (V. Goldiş ucca 8.), ahol a további részletekre vonatkozólag is felvilágosítást nyerhetnek.

— Érzékeny, fájós lábra viseljen gummiharisnyát, bokasüllyedés ellen használjon talpbetétet, melyet mérték után is készít: Salvator-cég: P. Avram Iancu 21. 4352

— Koszorúmegváltás. A Budapesten elhunyt Mairovitz Jakab ravatalára szánt koszorúmegváltás címen Malrovitz Vilmos a Szentegyletnek 200, a Szeretetháznak 200, özv. Berger Lipótné a Szeretetháznak 200, özv. Berger Lipótné a Szeretetháznak 200 lejt adományozott.

Női- és férfi-kalap

ujdonások eszenáclós olcsó árakban

„HELIOS”-nál,

Str. Meștanu 5. Alakítások modell után rendkívül olcsó árban készülnek. 4189

Zamora világhírű futballkapus él.?

Budapestről jelentik: Világszerte óriási felháborítást keltett az a híradás, amelyben azt jelentették, hogy Zamora, a legendás spanyol futballkapus a forradalom során a kormánycsapatok agyonlőtték ellenforradalmi magatartása miatt. A napokban érkezett meg Budapestre Spanyolországból Hertzka Lipót ismert magyar sportember, aki a következőket mondotta a Zamorával kapcsolatos ügyekről:

— Spanyol futball egyelőre nincs. Szétszéledtek, illetve a nyári szünet óta össze sem jöttek a játékosok. A klubok keretel is töredékes. Madridban sokat beszélnek Zamoráról. Mindenki másképpen tudja. Tény, hogy egy fascista újság sportszerkesztője volt Madridban és így a forradalom neki bőrére ment. Én úgy tudom, hogy idejében megugrott Valenciába. Neki személy szerint volt meghívója Mexikóba, hogy ott 15 mérkőzést látszék. Ha Valenciában el tudott fogni egy hajót, akkor ő már valahol Mexikóban játsza bemutatómérkőzéselt.

— Az arad-i Magyar Párt felhívja a magyar választókat, hogy az október 15-én megtartandó városi tanácsválasztásra szóló választási igazolványok átvétele végett, nevük kezdőbetűje szerint kijelölt napokon pontosan jelentkezzenek a járásbírósnak 43—44. számú szobájában, mert az igazolványok utólagos átvétele nehézséggel jár. Felvilágosításokkal szolgálna az arad-i Magyar Párt irodája (Str. V. Goldiş 8. sz.). Telefon 323.

Gyári

billiárd márványlappal

garantált kivitelben 9.000—18.000 leiert

G. MACEAN-nál, Str. Eminescu 2. 3943

— A „Lázadók”. Ez a film még amekkal felháborítóan is fantasztikus összegekkertült, de megérte az utolsó pennyig. Több mint 2.000.000 dollárt költött a „Metro” erre a produkcióra. A világ leghatalmasabb filmgyára, az orosz-lános „Metro” felülmúlta önmagát. A közönség minden rétegét egyaránt érdekli. A „Lázadók” méretben és szépségeiben megközelíthetetlenül áll.

Szép asszonyok hül barátja a LYSOFORM!

Használjon valódi LYSOFORM-ot, hogy megszabaduljon az örökös félelemtől, a rettegett következményektől, hogy védekezhessen a kellemetlen meglepetések ellen, akadályozza meg a fertőzést, a bakteriumok, a nem kívánatos csirák megtelepedését. Nyugtassa meg magát rendszeres s idejében alkalmazott valódi LYSOFORM-öblítésekkel. A biztos hatású és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegben valódi, kimérve nem kapható.

— A Vas- és Fémmipari Munkaadók Szindikátusa elhatározta, hogy a kontárn munkások ellen a jövőben igen szigorúan fog eljárni. Megállapított esetben a Munkakamara közbejöttével a törvényben biztosított jogait gyakorolják. Eszerint nemcsak a kontár munkavállalót, hanem a megrendelőt is büntetéssel sújtják. A Szindikátus éppen ezért figyelmezteti Arad és a megye közönségét, hogy csak engedéllyel bíró iparosokkal dolgoztassanak.

AZ ORVOS MONDJA:

Aki egészségét kellemes és a legmegbízhatóbb módon akarja megővni, az a legerősebben csak valódi „PRIMERS BRILLIANT”-ot követel!

— Az „Intelegera” sportegyesület szombaton este rendezte a városligeti lövölde helyiségeiben kitűnően sikerült szüreti mulatságát. A rokon-szenyes arad-i sportegyesület rendezőbizottsága hozzáértéssel készítette elő a mulatságot, amelyen az arad-i közönség a hajnali órákig nagyszériűen szórakozott. A tánc és a vidámság jellemezték a szüreti mulatságot, amelyen az Intelegera vezetősége bebizonyította, hogy nemcsak a sporthoz, de a mulatsághoz is ért.

— Gyomorbajos embereknek nagy megkönnyebbülést okoz, ha félórával elkezdés előtt három-négy evőkanálnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet vesznek be. Az orvosok ajánlják.

— Az arad-i Munkakamara közli, hogy a munkaügyi minisztérium 52.346 számú rendelete értelmében az izraelita vallású alkalmazottak szeptember 26-án pihenő napot élveznek, hogy ünnepüket megtarthassák.

— Iró- és tanszerek Császár papírházában, Select-mozgó mellett.

— Tűz egy arad-i ház udvarán. Az elmúlt éjszaka tűz ütött ki Tóth Mihály Fantanei-ucca 66. szám alatti házában udvarán. A szénahoglya gyulladt ki és rövidesen átterjedt a tűz Katona Máté szomszédos udvarára is. Csakhamar kiérkeztek a tűzoltók, akiknek sikerült a tüzet lokalizálni. Tóth Mihály kára 4000, míg Katona Mátéé 1000 lei.

— Az igazi meglepetés. Az előzékenységéről és jóízűséről előnyösen ismert divatkereskedő: Szmutny Pál ezidén is kellemes meglepetéssel szolgál a hölgyközönségnek. A legújabb divatújdonságokat, mint: gyapjúruhaszöveteket már 125 leitől, complészöveteket 175 leitől, továbbá kabátszöveteket is gazdag színválasztékban, olcsón bocsátja a vevőközönség rendelkezésére. Hasonló olcsó árak jellemzik a cég többi divatcikkeit is: bársony-selymek, duvetin, stb., továbbá kelengye-osztályának különleges cikkeit, speciális függönyanyagok, paplanselymek, damaszt, vászon s asztalneműeket is. Ne mulassza el meggyőződni mindezekről, mert a Szmutny-cég készséggel áll vételkényszer nélkül rendelkezésére. 4436

— A Gradište-telepi Róm. Kath. Kör értesíti a n. é. közönséget, hogy az Otthon összes terméiben f. hó 26-án, azaz szombaton este 8 órai kezdettel szüreti-mulatságot rendez, amelyre ezúton hívja meg az érdeklődőket a rendezőség.

— Értesítés. Értesítjük a közönséget, hogy az arad-i Hadirokkantak Egyesülete a felsőtemetőben a város által adományozott területen (a kripták végénél) megnyitotta kőfaragóműhelyét és minden, e szakmába vágó munkálatokat a legutányosabb árak mellett szakszerűen végeznek, miért is kérjük a n. é. közönség szíves pártfogását. A vezetőség.

Október hó 1-én kezdődnek

az aradi Kereskedelmi Liceumban (volt Kereskedelmi Iskola) a Kulturpalota mellett)

TEODOR SELAGIAN

szaktanár vezetése mellett

a román és német nyelv- és kereskedelmi levelezési TANFOLYAMOK

Minden tanfolyamnak: kezdő, haladó, gyakorló és kereskedelmi levelezési tagozata van. Tanítás a délutáni és esti órákban. — Bővebbet: Kereskedelmi Liceumban (volt Keresk. Iskola) a Kulturpalota mellett, földszint, balra, első ajtó d. e. 10—1 és d. u. 6—8 óra között. 4341

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK, Bulevardul Regina Maria.
DANCIU, Piața Mihai Viteazul.
BERNÁT, Lângă Gară (vasútállomásnál)

— HÉTFŐN az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

ANGEL, Piața Catedralei.
ONEȘCU, Bulevardul Regina Maria.
KESZTENBAUM, Str. Ghîba Birta.

Fegyverben a földgolyó

A zöld- és a sárga-

Hogyan készül Amerika, Anglia és Szovjet-Oroszország a gázháborúra?

keresztes gázok

Írta: WALDO ROBESON

A harcigázokra az a jellemző, hogy a legritkább esetekben gázok. A klór és a phosgén az egyedüli gázhalmazállapotú harcigáz, a többiek ragacsos, olajszerű folyadékok.

A gázkamrában az enyhébb gázokkal ismerkedünk meg, az arzénmentes ingerlő harcigázokkal és a kékkeresztes harcigázokkal, amelyeknek már arzéntartalma van. A ma háborújában használatos komoly harcigázok azonban a zöld- és a sárgakeresztesek.

Az enyhébb zöldkeresztes harcigázok között a leghíresebb a chlor, ez a zöldessárga színű gáz, amelynek harcéri neve *bertholli*. A chlor, ha kisebb mennyiségben van jelen a levegőben, köhögést, szemtájást okoz, de nagyobb töménység esetén fulladásos halált idéz elő.

A másik, gyakran használt, enyhébb zöldkeresztes gáz a *carbonylchlorid*, amelynek harcéri neve *phosgén*. Ez a színtelen gáz rothadó fahéj vagy rothadó szalma szagára emlékeztet, szintén fulladást okoz. A phosgén veszélye, hogy kisebb töménység esetén az ember nem érez semmi fájdalmat és minthogy szagát csak igen gyakorlott ember veszi észre, a csapatokat az a meglepetés érheti, hogy phosgénnel elgázosított vidéken menetelnek gázmaszk nélkül. Ez azért veszélyes, mert ilyen esetben a tünetek csak körülbelül 10—12 óra múltán jelentkeznek, de akkor aztán a csapatot hosszabb időre harcképtelenné teszik.

Az edgewoodi halálgázvár

A gyilkosabb zöldkeresztes gázok a *szénmonoxid* és a *ciánhidrogén*. Ezek két-három perc után ölnek. A *szénmonoxid* robbanás mellékterméke, a *ciánhidrogén*, vagy ahogy jobban ismerik, a *kéksav*, gázfelhőkben terjed.

Már a világháborúban is alkalmazták a sárgakeresztes harcigázokat, amelyek pusztító hatása sokkal nagyobb. Ezek gyártására Franciaországon kívül legjobban Amerika és Anglia rendezkedett be. Amerikában, Edgewoodban, ötmillió dollár költséggel építették fel a nagy harcigázgyárat, amelynek 218 épületében olyan iramban folyik a termelés, hogy jelenleg 23.000 tonna harcigáz van állományban raktáron, de a telep naponta 800 tonnát tud termelni. Ez azt jelenti, hogy Edgewoodban két hónap alatt több mérges gázt tudnak termelni, mint amennyit Németország a világháború négy éve alatt alkalmazott. Pedig emlékezzünk arra, hogy az antant hatalmak és a semleges országok körében milyen megdöbbenést, felháborodást és kétségbe-

esést váltott ki német sárgakeresztes gáztámadások sorozata.

A mustárgáz vagy más néven „Iperit” olajszerű folyadék, amely a hólyaghuzó vagy más néven sárgakeresztes gázok alcsoportjába tartozik. Ez az olajszerű folyadék enyhe mustár, vagy tormaszagot terjeszt. Gőzei egyszerre támadják meg az emberi nyálkahártya minden részét, a szemet, a légsővet és a tüdőt. Tünetei csak bizonyos lap-pangási idő után jelentkeznek. Ha folvékony halmazállapotban jut a mustárgáz egy cseppje a bőrre, nagy hólyagot idéz elő. Minden esetben gyilkol azonban, ha a töménysége elég nagy, vagy ha több csepp jut a bőrre. Kémiai elnevezése: *Dichlor. diaethylsulfid*.

A „halálharmat”

Még hírhedtebb és még rettegettebb a *Chlor. vinylarsendichlorid*, amelyet *Lewisitnek*, vagy *halálharmatnak* neveznek. Ez az olajszerű folyadék az egyik leghalásosabb virág, a *muskálli* illatára hasonló szagot terjeszt. Gőzei épen úgy megtámadják a nyálkahártyát, a tüdőt és a légsővet, mint a mustárgázé, ha pedig folvékony állapotban érintkeznek a bőrrel, azonnal vízkétést okoznak. Ez a két gáz azért roppant veszélyes, mert nem elég gázálarccal védekezni ellene, teljes gázvédő öltözék kell hozzájuk. Ha valaki gázálarcban került a mustárgáz vagy a lewisit gőzébe, akkor azonnal első segélyben kell részesíteni. A mustárgáznál a testet meleg szappanosvízzel vagy benzinnel kell lemosni és utána *chlormész-puderral* bekenni. A szemet bikarbónával kell öblögetni. Persze ez az első segély meglehetősen illuzórikus, mert tíz perccel a sérülés után kell alkalmazni. A lewisitnél öltözködéses nátronluggal kell lemosni, vagy vashidroxidkénőccsel bekenni. A mustárgázt és a lewisitet a háborúban gázfelhőben vagy ködcséppben alkalmazták, de lehet külön lövedékben vagy bombában, lehet permetezni repülőgépről és lehet vele védekezés céljából a terepet megfertőzni.

A két sárgakeresztes gázt a jövő háborújában igen gyakran alkalmazhatják offenzívák megállítására. Ha egy megfelelően nagy és széles földsvárat benntermeteznek vele, akkor az ellenséges csapatok csak hosszabb, napokig tartó munka után jutnak át ezen a sávon, amely sokkal hatásosabb védőgát minden drótsövénynél. A sárgakeresztes gázok hatása egyes esetekben hosszú hetekig megmarad, ilyenkor semmilyen élő szervezet nem marad meg a fertőzött sávon.

A jövő gáza: a carbonyl

A vegygyárak kísérletező munkája azonban nem állt meg a világháborúban is ismert gázok tökéletesítésénél. Amíg Amerikában a legszörnyűbb mérgeket, az *olomtetracitilt* és a *kochodilisocialidot* akarják harcigázként felhasználni és a *edgewoodi telepen* az utóbbit már füstalakban elő tudják állítani, addig a szovjetországi vegyészek minden eddiginél gyilkosabb hatású *szénmonoxid* harcigázt állítottak elő. Egyes fémek szénmonoxiddal való vegyületéből *carbonyl* áll elő. Ennek a carbonylnak több válfaja van. Valamennyi cseppfolyós anyag és az a tulajdonsága, hogy adott viszonyok között *szénmonoxid* keletkezik belőle. Az orosz harcikémiai intézet szakemberei előállítottak carbonyl-gázokat, amelyeknek gyilkos hatásukon kívül harciszempontból az az előnyük, hogy a gázmaszk egyáltalában nem véd ellenük, sőt elősegíti a gyilkoló hatásukat! Ha a carbonyl-gáz heletű a gázálarc légtisztító készülékébe, a készülékben lévő gáznyelő szénpor segítségével még nagyobb mennyiségű *szénmonoxid* keletkezik, amely a „megtisztított levegővel” együtt zavartalanul kerül a tüdőbe.

Ugyálszik a „dilettáns” Edison-nak mégis igaza volt amikor röviddel halála előtt kijelentette, hogy a harcigázok ellen nem tudunk komoly védekezést. Az egyedüli védekezést az időjárás nyújtja. Közép-Európában a meteorológiai statisztikát figyelembevéve egy évben csak körülbelül 110 olyan nap van, amikor gáztámadás lehetséges. A gáztámadást lehetetlenné teszi, megnehezíti, illetve a támadó fél részére is veszélyessé teszi a szélvihar vagy erősebben szeles idő. Meghúsítja a gáztámadást az eső és a havazás. A polgári lakosság a

sok védekezésen felül tehát legjobban az időjárásban bízhat, mint szövetségében.

Biztató körülmény még az, hogy a sárgakeresztes gázokat a polgári lakosságra csak a repülőgépek permetezhetik le. Ez a mesterséges eső azonban csak aránylag alacsony repülés esetén hatásos, különben a szélpermetezett mustárgáz vagy lewisit már utközben a levegőben elpárolog, szétoszlik és csak igen kicsiny hányada jut le a városba. Már pedig egy ellenséges város felett a repülőgépek még akkor is, ha pilóták életüket kockáztatják, csak igen nehezen repülhetnek alacsonyan, mert még mielőtt alacsonyan repülve a város fölé érnének, lelővik őket. Sokkal rosszabb az olyan városok helyzete, amelyek körülbelül 100 kilométer közelebb fekszenek az ellenséges területhez, mert ilyen városokat a modern messzehordó ágyúk segítségével, hatalmas gáztartalmú lövedékekkel lehet elgázosítani. A tűzérési technika mai fokára már 130 kilométerre ható messzehordó ágyukat is tudnak alkalmazni.

Következő cikkünk:
BAKTÉRIUM-HÁBORÚ.

Őszi ruhákat, kabátokat legszebben fest, tisztít

Alexandru **KNAPP** Sándor

modernül berendezett vállalata
gallérokat legszebben fényez

Str. Brațianu 11. 8927 Str. Ep. Radu 10

A guttenbrunn-i gyilkos elmebell állapotát felülvizsgálják

Az arad-i törvényszék *Constantinescu-Tautu*-tanácsa ma tárgyalta folytatólagosan *Puscau Gherasim*, a guttenbrunn-i postamester-nő gyilkosának bűnügyét. Mint ismeretes, a törvényszék elrendelte *dr. Lichter Chivunak*, a lugoj-i elmegyógyintézet orvosának szakértői kihallgatását annak tisztázására, hogy *Puscau* elmebetegsége felmenti-e a bűnügy felelőssége alól, vagy sem. A mai tárgyaláson *dr. Dante Gherman* védő az ügyiratokhoz igazolványt csatolt, amely szerint a vádlott egyik *tivére gyermekkorában elmebajban halt meg.*

A törvényszék kihallgatta *dr. Lichter Chivu* lugoj-i orvost, aki kijelentette, hogy a lugoj-i elmegyógyintézetben *Puscau* csupán megfigyelés alatt tartották és így szakértői véleményét nem mondhat. Annyit tud, hogy a vádlott *gyermekkorában gyermekparalízissel* és ezenkívül súlyos betegséget örökölt. A törvényszék ezután elrendelte, hogy a vádlott *elmebell állapotát a bucuresti-i Legfelsőbb Orvosi Tanács vizsgálja felül* és tegyen arról jelentést, a tárgyalást pedig bizonytalan időre elnapolták.

Elutasította a tábla a fargu-mures-i Kulturpalota el- ajándékozása ellen benyújtott fellebbezést

Cluj-ról jelentik: A cluj-i tábla mellett működő közigazgatási bíróság tegnap foglalkozott a fargu-mures-i Kulturpalota elajándékozása ellen benyújtott fellebbezés ügyével. A fargu-mures-i időközi bizottság ugyanis, mint emlékeztet, olyan határozatot hozott, hogy az épületet a Fundația Culturală Regală egyesületnek ajándékozza. A határozat ellen *Sebes Jenő dr.* ügyvéd, a Magyar Párt ot-tani tagozatának elnöke fellebbezést nyújtott be a helyi közigazgatási bírósághoz.

A tárgyaláson *Sebes dr.* képviselőjében *Asztalos Sándor dr.* ügyvéd jelent meg a bíróság előtt. Az elnök kérdésére kijelentette, hogy *Sebes dr.* érdekelt fél az ügyben, mert a Kulturpalota — míg a város tulajdona — jövődelmet biztosít a városnak s így a polgároknak nem kell annyi adót fizetni. *Sebes dr.-nak*, mint a polgárság nagy hányadát képviselő párt elnökének, jogában van megakadályozni a város vagyonának elajándékozását. Az időközi bizottságnak a minisztertanács engedélye nélkül különben sem szabad semmiféle városi tulajdonba lévő ingatlant elajándékozni. A bíróság azonban más álláspontra helyezkedett és a Kulturpalota elajándékozása ellen benyújtott fellebbezést elutasította.

Kéthavi fogházra ítélték egy budapesti orvost a román határon tett kijelentéseért

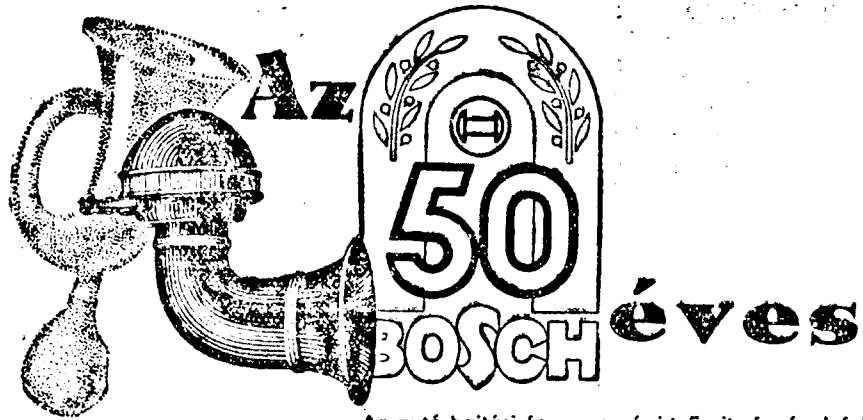
Cluj-ról jelentik: Két héttel ezelőtt *Episcopia Bihorului* határállomáson *Kovács István dr.* fiatal budapesti orvos kellemetlen esemény közepontjába került. A fiatal orvos feleségével s gyermekével apósa bihor-i birtokán nyaralt és két héttel ezelőtt vissza akart utazni Magyarországra. Miután csak annyi pénz volt nála, amennyi a visszautazásra szükséges volt, a határállomásig apósa kocsiján tette meg az utat.

Az állomáson podgvásként kellett feladni a gyermekocskit,

amelynek díja azonban többnek bizonyult, mint azt az orvos várta. A különbözet csak 60—70 lei volt, de lehetetlenné tette volna az orvos és családja továbbutazását, miután más pénz nem volt nála. Az orvos ekkor idegességében — a fellelítés szerint — olyan kijelentéseket tett, amelyek súlyosan sértették a román államot.

Kovács István dr. a cluj-i hadbíróhoz elé állították. Az orvos a tárgyaláson elmondta, hogy szűkös anyagi viszonyok között él és ezért izgult fel annyira, amikor a pénztáros többet kért a várt összegnél. A katonai ügyész súlyos büntetést kért az orvosra, akit

a hadbírósg kéthavi fogházra és 1000 lei

Az autó hajtási és gyorsasági teljesítményének folytonos növelése tökéletesebb autó-fűlköket is hozott. A BOSCH-kürt, a világ legrégebbi autó-fel-tzerelési gyárának készítménye, már régebb megindult diadalmas útján, végig az összes világrészen. Nagyobb biztonságot nyújtanak autóforgalomban az autózérelőknek a BOSCH fűlkök, fékező-lámpák és a megbízható Servo-fékek.

BOSCH

1886: Egyetlen ember a starton!

1926: Műve gézerével belad!

Robert Bosch A.-G. Stuttgart

Vezérképviselő Románia részére.

LEONIDA & Co. Bucuresti és fióklerakatai

BOSCH-KISZOLGALÁS.

LEONIDA S. A., BUCURESTI • H. DANEK, BRAȘOV

MÜLLER & LORENZ, SIBIU • ACCUMULATOR, S. A. TIMISOARA

Kimutatást kér az igazságügyminisztérium az arad-i törvényszéktől a közrend elleni bűncselekményekről

Megérkezett Arad-ra *Djuvara* igazságügyminiszter körrendelete — 1933. január 1-től minden államellenes vagy közrendellenes bűncselekményre vonatkozó pert fel kell terjeszteni!

Rendkívül érdekes igazságügyminiszteri rendelet érkezett szombaton az arad-i törvényszék főelnöki osztályához. A rendeletben, amelyet *Djuvara Mircea* igazságügyminiszter írt alá, a minisztérium pontos kimutatást kér az arad-i törvényszéktől mindazokról a bűncselekményekről, amelyeknek tárgya államellenes vagy közrendellenes bűncselekmény.

A statisztikát három évre visszamenőleg, 1933. január 1-től kell összeállítani

és ismertetni az ügyekben elhangzott bírói döntéseket. Fel kell venni a kimutatásba a jelenleg folyó pereket, valamint az elhalasztottakat, megjelölve azokat az okokat, amelyek a halasztást szükségessé tették.

A miniszteri rendelet nyomán az arad-i törvényszék már hétfőn megkezdte a kimutatás összeállítását és még a jövő hét folyamán felterjeszti az igazságügyminiszternek.

Arad-város egyelőre nem ad több tisztviselőt a választási igazolványok kiállítására

Résztesz a községi választásokon a nemzeti-parasztpárt arad-i tagozata

Szombaton este hat órakor tartotta meg a nemzeti-parasztpárt arad-városi szervezete *Goldis-uccai* helyiségében értekezletét, amelyen a tagok nagy számban jelentek meg. Az értekezleten elhatározták, hogy a községi választásokon a párt résztesz és a legerélyesebb küzdelmet veszi fel. Szerdán délután hat órakor újabb értekezlet tartanak ebben az ügyben, amelyen a részleteket beszélnek meg. Ezen az értekezleten az összes kerületi szervezeti elnökök és titkárok is résztesznek.

A községi választásokkal kapcsolatban egyébként *Istrateșcu* vezető járásbíró fontos átiratot intézett a város vezetőségéhez. Az átiratban a vezető járásbíró utal arra, hogy az új választási igazolványokat legkésőbb október 15-ig el kell készíteni és ki kell osztani. Ennek a munkának elvégzésére a várostól már kért tisztviselőket, de mindössze négy tisztviselőt kapott, holott a munkát az említett időpontig csak akkor tudja befejezni, ha azt összesen 15 tisztviselő végzi.

A város vezetősége megállapította, hogy a jelenlegi tisztviselői létszám mellett, több tisztviselőt a járásbírószár rendelkezésére nem

tud bocsátani, de úgy döntött, hogy fellafalmazást kér a belügyminisztériumtól rendkívüli hitel megszavazására és arra, hogy a választási igazolványok elkészítésére tizenegy napi-díjas tisztviselőt alkalmazzon.

Budapestre szállították Matuska Szilvesztert

Budapestről jelentik: *Matuska Szilvesztert* szombaton délután 3 órakor két detektív és három fogházor átvette *Hegyeshalomnál* az osztrák hatóságoktól. Győrben *Matuskának* kellemetlen incidense támadt, amennyiben már indulóban volt a vonat, amikor eszébe jutott, hogy a váróteremben felejtette csomagját. Végül mégis sikerült a már mozgó vonatra a csomagot eljuttatni. *Matuska* este fél 10 órakor érkezett meg *Kelenföldre*, ahol közel száz főnyi kíváncsi tömeg várta. A kijárat mentén rendőrkordon állott. A körszakált viselő *Matuskát* rendőrautóba ültették és a pestvidéki törvényszék fogházába szállították.

Elvállalom kifakult és divatja mult

Szörmék és bundák átfestését

átszabását, a legújabb modellek szerint. — Speciális gépeimmel a szörmét nyírom és vasalom. Festek bőrkabátot, keztyűt és mindenféle bőrátut, bármilyen színre.

ENGELHARDT

szücs és szörmefestő ARAD, Str. Eminescu 1.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Téli kabát, prém és bunda

Szeptember, a gondok hónapja. Elkéintve a fűtési gondoktól, ott vannak a hölgyek súlyos toilette-problémái. Ezek között is első a télikabát, vagy bunda gondja. Ez azért nyomja, különösen a hölgyeket, mert nem kis kiadásról van szó, hanem talán az összes toilette-problémák között a legsúlyosabb kiadásról. Egy alakítás, egy új ruha, egy komplé nem annyira lényeges, mint éppen a bunda.

Az idén sajnos azt kell mondanunk, hogy majdnem semmi sem divatos a tavalyi formában. A bundák ugyan változatlanul háromnegyedesek, de most a hangsúly a hátközepére ment teljesen és hat ki a lapockától jövő közép gloknizódás a bun-

Szörmebundák

Szörmemunkák

legújabb modellek szerint

ZIMMERMANN szücsnél,

Strada I. G. Duca No. 5. 4465

da többi részére. Van azután még egy érdekes fazon, ami nagyon fiatalos és nagyon szép, de csak karcsu hölgyek viselhetik, a körül, vagy csak elől gloknis, erősen be svecifolt bunda, bubí, vagy álló gallérral, esetleg övvel. A bundák ujai ugyanolyan fantasztikusak és szertelenek, mint a ruháké. Fent vállban berakottak, huzottak, puffosak, viszáhajlottak és sonkauijak. A gallér megoldások szintén szertelenek és számtalanok. Aki szereti a változatosságot, az olyan megoldást választ, amit őt-hat féleképpen lehet viselni. De nagyon szépek az egyszerűbb nagyobb reveres gallérok is. A bubí és a sálgallérok is erősen tartják még magukat. A sálgallért is azért lanszirozzák, mert sokféleképpen lehet viselni. Átfűzve, átdobva, kinyitva. Ahogy kedvünk tartja.

Minden prém divatos. Igy elsősorban a seal electric. Hallatlanul nagy divat. Olcsóságánál és

Uj szörmét és javításokat

kifogástalan kivitelben
legolcsóbb árban

CLONDA szücs készít

Bulev. Regina Maria 8., udvarban 4409

Divatposta

TERÉZ. Köszönöm kedvességét testvéremmel együtt. Nagyon jól estek. A fekete klocké ruhánál maradjanak kikeményített fehér zsabóval. Ezt mindig tudják viselni. A fekete csipke ruháit feltétlenül vegye idén használatba. Csináltasson alája egy fekete satin mélyen kivágott kombinét, vegyen egy kis csipke anyagot még hozzá, ha nem lenne így elég, magas sima nyakkal, hosszú szűk ujjakkal csináltassa, hátul a szoknya legyen sűrűn gloknizott, kicsi uszályal. A derekára vagy kössön egy hosszan lelógó színes selyemövet, vagy pedig fekete legyen az öv, de tegyen bele egy színes, főleg rózsaszín virág arrangementet. Üdvözlét.

MEGNYILT!

Oláh Mihály

angol női divatszalonja

az új Neuman-házban Biv. Reg. Maria 9. I em

Ősziestéli kosztümök, kabátok, a legkényesebb igényeket is kielégítően készülnek.

JOLÁNKA. Remélem szépen sikerült a sötétkék szemókingruhája. Kislányának most őszre legszebb

szép mutatós prémiénél fogva a legtöbben vásárolják. Trottör célokra a macska és a bueno megy. De elvéve látunk ocelotot és ocelot utánzatot is. No természetesen a perzsa, a breitschwanz és a nerz még mindig az előkelő világ bundája. Kissé elérhetetlen álam a vékonyabb pénzü hölgyek számára. A vakond, a csikó már sokkal kevesebb, mint tavaly volt. Néha felbukkan egy pézma és egy mókus is ebben az állatöserdőben.

A téli kabátok, ha lehet még divatosabbak, mint tavaly voltak. Persze a prémmel itt sem szabad fukarkodni, mert természetesen mennél nagyobb, mennél dusabb a kabát gallérja, annál elegánsabb a kabát.

Legszebbek a fekete posztókabátok fekete perzsa gallérral és esetleg kézelővel. A vonalaik egészen simák, az alakhoz simulnak. Az ujjak teljesen azonosak a bundák ujaival, fantasztikusak, nagyok és szertelenek. Láttunk egy pár nagyon szép fekete olyan megoldású kabátot, amelynek a hátuk teljesen egyenes és sima volt, elől azonban a fekete, vagy ezüst róka sálseszlit alkotott. Egy kis masnira megkötött öv tartja össze elől a kabátot. Vigyázat! Nagyon szép fazon, de csakis magas karcsu hölgyek viselhetik.

Színekben itt is a fekete mellett a kávé és a rozsdabarna, a zöld, szilvakék és az idén a lila dominál. A barnát barna prémmel kell díszíteni, nemkülönbén a szilvakéket is és a lilát szürke prémmel, mőkussal vagy a jobbik esetben perzsával. De egy finom bueno is megteszi a hatást.

A másik egy kicsit lejárt a magát az idén. A hölgyek azt állítják, hogy „plum” egy kicsit. De minden hírességgel ellentétben én azt tanácsolom, hogy akinek fázik nagyon a keze, ne törőd-

Szörmék, bundák

a legújabb divat szerint

NAGY I. szücsnél

Strada Alexandri 3., készülnek

jük ebben az egyben a divattal és viselic, mert nincs annál szörnyűbb, mint mikor megérkezünk valahova és a kezeink olyanok, mint a piros paprika és meg vannak duzzadva. Jobb ma egy muff, mint holnap egy fagyott kéz...

volna egy sötétkék szövetrohácska, fehér plissirozott georgette körgallérral és mansettákkal. Üdvözlét.

Kériük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz-körút 44., küldjék.

HETI ÉTLAP:

HÉTFŐ. Ebéd: Gulyásleves, szilvágombóc, dióval, gyümölcs. Vacsora: Rakott kelkáposzta, gyümölcs.

KEDD. Ebéd: Paradicsomosleves, fasírtus sajtban, zöldbab. Vacsora: Töltött tojás tartárral, sült burgonya.

SZERDA. Ebéd: Zöldborsóleves, rántott borjúmáj, burgonyapüré, kompót. Vacsora: Májjal töltött rántott palacsinta, tökfőzelék.

CSÜTÖRTÖK. Ebéd: Rántott leves, töltött paprika, kukorica. Vacsora: Spenót, tükörtojással.

PÉNTEK. Ebéd: Karfiolleves, rántott hal tartárral. Vacsora: Tejeleves turó, zöldpaprika, vajaskenyér.

SZOMBAT. Ebéd: Rizsleves, sült borjúhús, finom főzelék, gyümölcs. Vacsora: Gombástojás, uborkasaláta, gyümölcs.

VASÁRNAP. Ebéd: Gombaleves, paprikáscsirke, galuskával, uborka, diós és mákosrétes. Vacsora: Folyagott, uborka, friss tört burgonya, déli térszta.

Etelreceptek:

TÖLTÖTT RÁNTOTT PALACSINTA. Készítsünk egy tojásból palacsinta tészta és süssük ki. (kb. 8-10 darab lesz.) Töltsük meg beírt libamájjal és begöngyölés után vágjuk ketté a palacsintát. Így a nyolc darabból 16 darab lesz. Azután panírozzuk ki, forró zsirban rántsuk ki. Melegen tálaljuk. Előételnek és vacsorára főzelék mellé, huspótlónak nagyszerű étel.

UJHÁZI TYUKLEVES. Főzzük ki egy szép, nagyobb tyukot. Mindenféle zöldségből készítsünk finom tyuklevest, Levestésztát is főzzük bele. Ha megvan, a kifőtt tyukot daraboljuk fel és rakjuk a levestálba, öntsük rá a forró levest és forrón tálaljuk.

Hasznos tudnivalók:

KÉKITÖBE soha nem szabad sebes kézzel bele nyulni, mert könnyen kaphat az ember gyuladást, még vérmérgezést is.

SZAPPANPELYHET, melyet langyos vízben előbb feloldunk, használjunk puha fapadló tisztítósághoz. Ez kitűnően leviszi egy puha rongy segítségével a padlóra tapadt piszkot. A szappanpelyheknek az az előnye is megvan a maró folyadékokkal szemben, hogy a kezeket kímélik.

KÖLNIVIZZEL vagy stearinnal a játékkártya könnyen tisztítható. De ha akármelyikkel is tisztítjuk, puha kendővel alaposan dörzsöljük át, de ne csak a lapjait, hanem az éleit is.

MEGSÁRGULT fehéreműt egy-két napon át meleg, boraxos vízben áztassunk. Ettől ismét visszakapja régi fehér színét.

IZZADSÁGFOLTOK a legjobban úgy távolíthatók el gyapjúruhával, hogy a foltot előbb meleg vízzel kimossuk, majd benzinnel mártott szövetdarabbal ki dörzsöljük.

Rendezik a sega-i cigányok helyzetét

Parcellázzák a telepet és a telkek tulajdonjogába iktatják a lakosokat

Arad-város vezetősége, Vulpe Iosif helyettes átmeneti bizottsági elnök javaslatára elhatározta, hogy végre rendezi a Sega-ban, illetve Lantos-telepen lakó cigányok kérdését. Nemrégiben beszámoltunk arról, hogy az említett városnegyed lakossága írásos beadvánnyal fordult a város vezetőségéhez és elpanaszolta, hogy a cigányok szabálytalanul építkeznek, sok helyen valóságoslag az ucca közepén és olyan kunyhókat emelnek, amelyek egyszerűen egészségtelenek, fertőző betegségek fészkei, másrészt pedig városrendészeti okokból sem engedhetők meg.

Vulpe Iosif az átmeneti bizottság ülésén kifejtette, hogy a cigányok már hosszú esztendővel ezelőtt építkeztek ezeken a területeken, de a város mindenkori vezetősége abban a hitben tartotta őket, hogy kitelepítésük előbb-utóbb megtörténik és ezért egyetlen cigány sem mert ezen a helyen megfelelő házat építeni, mert attól tartott, hogy azt el kell hagynia a kitelepítés alkalmával. Nézete szerint az egyetlen megoldás az lenne, ha a város ezen a területen szabályszerű parcellázást eszközölné, a cigányokat jogszerűen és végleg az általuk birtokolt telkek tulajdonába helyezné, mert ebben az esetben, — ha tudják, hogy a telkek az ő tulajdonuk — szabályszerű, minden szempontból megfelelő házakat építenek. Ezt a műveletet az átmeneti bizottság azonban csak minisztertanácsi felhatalmazással hajthatja végre.

Vulpe Iosif javaslatára az átmeneti bizottság elvben kimondotta, hogy a cigányokat az általuk birtokolt telkek tulajdonába helyezze, egyben pedig elhatározta, hogy az ehhez szükséges minisztertanácsi határozatot megkéri és a szükséges iratokkal az ügy elintézése végett Vulpe Iosif helyettes átmeneti bizottsági elnököt küldi București-be.

KÖZGAZDASÁG

Az iparengedélyek és munkakönyvek becserélése

Az aradi Munkakamara ezúton hívja fel az érdekelt iparosok, valamint munkások figyelmét, hogy legkésőbb október 30-ig cseréljék be iparengedélyeiket, illetve munkakönyveiket. A becserélésnél kapcsolatos utasításokat lapunk szombati számában már ismertettük és azokhoz most a Munkakamara tájékoztatója alapján még a következőket fűzzük:

Mesterkönyvekre kell becserélni az alábbi okmányokat: 1. Az iparosok azon iparengedélyeit, amelyeket a régi ipartörvény alapján adtak ki és amelyeknek tulajdonosai annak idején, mint inasok működtek és legkevesebb két évig dolgoztak. 2. A munkások, illetve segédek munkakönyveit, melyeket a fenti törvény alapján legkevesebb az új ipartörvény megjelenése előtt tíz esztendővel szerettek, abban az esetben, ha a tulajdonosai inasbizonyítvánnyal is rendelkeznek és igazolják, hogy legkevesebb öt éven át vezettek valamely gyár egy osztályát.

Munkakönyvekre a régi ipartörvény alapján kiállított és valamely képesített ipar gyakorlásáról szóló munkakönyveket kell becserélni.

Mint már jelentettük, az iparengedélyeket csak a mesterkönyvek alapján adják ki, úgy, hogy az iparosoknak előbb a mesterkönyvet kell megszerezni a régi iparengedély becserélése révén és csak azután kérhetik az iparengedélyt.

A kérvények nyomtatott szövege a Munkakamaránál, vagy annak fiókjainál megszerezhető és ugyanitt részletes felvilágosítással is szolgálnak.

Román—csehszlovák tőkével petroleumtársaság alakul Bucuresti-ben

Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök bucuresti-i látogatása alkalmával megemlékeztünk arról az egyezményről, amelynek értelmében Románia a jövőben nagyobb mennyiségű petróleumot szállít Jugoszláviának, amely ennek ellenében rézzel látja el Romániát. Ennek az egyezménynek részleteit Pozsonyban vitatták meg és elhatározták, hogy a jugoszláviai Blédben felerészben román és felerészben jugoszláv tőkével petróleumfinomítót létesítenek és itt finomítják a tőlünk Jugoszláviába szállított petróleumot. Egyben gondoskodás történik arról is, hogy a petróleumot a termelő helyről gyors ütemben szállíthassák Blédbe.

Hasonló egyezményt kötnek egyébként Csehszlovákiával is. Ennek értelmében viszont Bucuresti-ben román—csehszlovák tőkével petroleumtársaság alakul. A Csehszlovákiának szállítandó petróleum finomítására külön finomítót építenek, még pedig nálunk az országban, közvetlenül a petróleumterületek közelében.

Az egyezmény részleteire vonatkozóan még tanácskozásokat folytatnak és annak aláírására, egyben pedig a szóban lévő új vállalatok megalapítására rövidesen sor kerül.

= A Platinahossz még mindig tart a világpiacon, jóllehet a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint a világ platinatermése az idén 200.000 unciával nagyobb lesz, mint az elmúlt évben.

Sok tizezer
megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

„ZEPHIR”

kályha az összes kályhák között a

LEGJOBB

10 kgr. fával fűt egy **24** órán át normál szobát

Gyártja: **Szántó D. és Fia, Oradea**

Consum és Inlesnirea könyvre készpénzárbankapható

Levél: **Csotey és Seltz vaskereskedés Arad**
U. l. Regele Ferdinand 49. 426

ETHYL KÉK BENZIN

AZ „UNIREA” GYÁRTMÁNYA,

- emeli gépének teljesítőképességét,
- csökkenti a robbanás lökéseit — miáltal
- meghosszabbítja a motor élettartamát —

ÉS MÉGIS OLCSÓBB!

Noha valóban 50 banival fizet többet literenként, mégis megtakarítást ér el, mert több kilométert ad literenként.

Használjon kiváló minőségű üzemanyagot, kevesebb pénzért. Használja On is az Ethyl kék benzint. Csakis az „Unirea” tankállo másain kapható.

Az Ethyl kék benzinnel a tartályban a motor könnyebben fut és kopása is a minimumra csökken.

ÉRDEKLI ÖNT AZ ETHYL KÉK BENZIN tudományos értéke? Kérje az „Unirea” bármelyik tankállomásán illusztrált füzetünket, vagy írjon az „Unirea” társaságnak, Str. General Berthelot 90, Bucuresti.

ETHYL kék Benzina több kilométert ad literenként.

ETHYL KÉK BENZIN

1936 ÜZEMANYAGA

Készül a kereskedő-nyugdíjintézet felállításáról szóló törvényjavaslat

A bucuresti-i Kereskedelmi és Iparkamara magáévá tette Domán Sándor indítványát

A bucuresti-i kereskedelmi és iparkamara átmeneti bizottságának legutóbbi ülésén tárgyalta egy tervet, amelyet tudvaleg az Ardeal-i és Banat-i Kereskedelmi Testületek Szövetsége vetett fel. Mint ismeretes, Domán Sándor, a Kereskedelmi Testületek Szövetségének elnöke, a Szövetségnek egy esztendővel ezelőtt megtartott közgyűlésén kifejtette, hogy az intézmény vezetősége minden erejével azon lesz, hogy

a kormány támogatásával megvalósíthassák a kereskedők nyugdíjintézetét,

amelyre a jelenlegi viszonyok között a kereskedőtársadalomnak nagyobb szüksége van, mint bármikor. Ennek érdekében a Szövetség hathatós mozgalmat indított meg amely azt célozta, hogy a kormány törvény útján szervezze meg a kereskedők nyugdíjintézetét és ezzel a törvénnyel biztosítsa annak fenntartását, oly módon, hogy kötelező illetéket rónak ki a kereskedőkre, akik ezt a nyugdíjpénztár javára fizetnék be.

A Kereskedelmi Testületek Szövetségének ez a terve kormánykörökben is helyesléssel találkozott, de a parlament legutóbbi ülésén még nem szavazták meg a kereskedői nyugdíjintézet létesítéséről szóló törvényt. A közeljövőben megnyíló parlamenti ülészek előtt a bucuresti-i kereskedelmi és iparkamara is be akar kapcsolódni ebbe a mozgalmába és ezért a kamara átmeneti bizottságának legutóbbi ülésén elhatározták, hogy megbízást adnak a kamara ügyészeinek a kereskedői nyugdíjintézet felállításáról szóló törvényjavaslat elkészítésére. Egyben pedig felkérlik mindazokat, akiknek ezzel kapcsolatban javas-

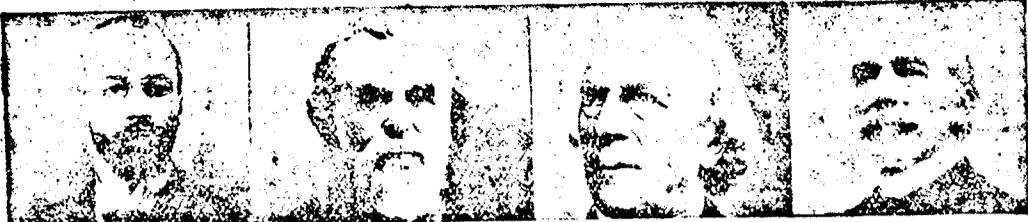
lataik lennének, hogy azokat minél előbb közöljék a bucuresti-i kereskedelmi és iparkamarával, amely a törvényjavaslatot a legrövidebb időn belül el akarja juttatni az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumba.

Az említett törvényjavaslaton kívül a bucuresti-i kereskedelmi és iparkamara törvényjavaslatot készít a kereskedelmi hitel megszervezéséről is.

A kamara átmeneti bizottsága foglalkozott azzal a különbséggel is, amely az egészségügyi illetékekről szóló törvény és annak végrehajtási utasítása között mutatkozik. Míg az egészségügyi törvény az élelmiszerkereskedőknél és vendéglősöknél egy százalékos egészségügyi illetékről beszél, a törvény végrehajtási utasítása 3 százalékos illetéket szab meg, ami lényeges költségtöbbletet jelent az említett szakmáknak. A bucuresti-i kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy eljár ennek a kérdésnek tisztázása érdekében.

— Nagyobb gondot fordít a város az Avram Iancu-téri piac tisztaságára. A város vezetőségének szombat délelőtti ülésén szóba került az Avram Iancu-tér tisztaságának kérdése is és elhatározták, hogy a jövőben erre nagyobb gondot fordítanak. Egyben elhatározták azt is, hogy megtiltják azt, hogy a piacra helyezett árut közvetlenül a földre helyezték. Ezzel a kérdéssel egyébként külön ülésen foglalkozik majd a város egészségügyi bizottsága, amely a piaci árusításra vonatkozóan szabályrendeletet szerkeszt az egészségügyi szempontok figyelembevételével.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

E. FAIVRE a Poitiersi egyetem klinikai tanára

HÉRARD tanár, az Orvostudományi Akadémia v. elnöke.

LANCEREAUX, az Orvostudományi Akadémia v. elnöke.

LEGEROT, az elgeri Természettudományi Főiskolának v. élettani professzora.

KIVÁLÓ ORVOSTANÁROK

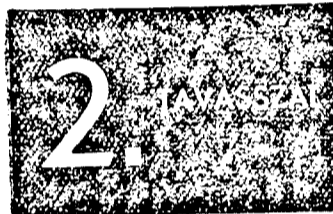
• Köszvényeseknek időnként toxinmentesítő gyógykezelést ajánlanak

URODONAL

használandó erre a célra, minden évszakváltozáskor, mivel:

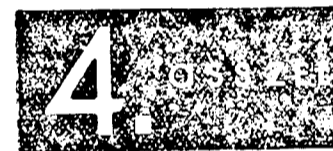
a hideg, a nyirkosság és a húsételekben dúsabb táplálkozás húgysavszaporulatot termelnek és előidéznek mindazokat az okokat amelyek az ugynevezett ízületi bántalmak alatt ismert kóros állapotot teremtik.

az emberi szervezet túlfokozott tevékenységet fejt ki, a vér regenerálódik és olyan jelenségeket mutat, mint a fák nedve; ilyenkor segítségére kell legyünk a vérnek abban, hogy megszabaduljon a szövetekben és szövetekben felhalmozódott húgysavtól.

A nyári hónapokban a vese nehezebben látja el feladatát, amely a vér átszűréséből áll, a bőséges izzadás a vizeletet sűrűbbé teszi és ennek következtében kevesebb húgysav válik ki.

a vér ugyanolyan változáson ment át, mint tavasszal és másfelől az első hidegek gyakran rossz közérzetnek és a belső mérgek lassú kiválasztódásának szoktak okai lenni.

Az URODONAL megőrzi az ifjúságot, megvédi az egészséget, meggyógyítja a rheumát, a köszvényt, megakadályozza az elhízást az érmezsenedést és megelőzi az uremiát.

CHATELAIN
Kórházgyógyászati Intézet
Bucuresti, Bismilui út 10. sz. alatti épületben

A kisantant gazdasági szakértői fontos tanácskozássra készülnek Bucuresti-ben

A közeljövőben nagyfontosságú gazdasági tanácskozásokat tartanak Bucuresti-ben. A kisantant gazdasági tanácsának legutóbbi ülésén elhatározták, hogy a három állam gazdasági szakértői összeülnek és a tanács határozatainak gyakorlatba való átvitelét vitatják meg. A pozsonyi kisantant-értekezleten ez a kérdés is szóba került és a tanácskozások sorrendjét is megvitatták. Az említett gazdasági értekezleteket a következő sorrendben tartják meg Bucuresti-ben:

Október 5-ikén ülnek össze a három állam kiviteli intézeteinek képviselői, azzal a céllal, hogy munkatervet dolgozzanak ki a kisantant-államok kiviteli intézeteinek gyakorlati működéséről. Ugyanekkor tartják meg ülésüket a három kisantant-állam váltó jogszakértői, azzal a céllal, hogy Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia váltójogi törvénykezését egységesítsék. Értekezletet tartanak még a mezőgazdasági oktatás és propaganda, valamint a közegészségügyi szakértők.

Október 7-ikén a következő szakértők ülésnek: A posta, távirat és telefon

együttműködésének, a dunai bizottság, a vasutak szakértői. Ugyanezen a napon tanácskoznak azok a szakértők, akik a három kisantant-állam vasuti statisztikájának egységesítését beszélik meg, valamint a vámszakértők is, akik a különböző vámolási formalitások egyszerűsítéséről tárgyalnak.

Október 9-én ül össze a három kisantant-állam vegyes kereskedelmi bizottsága.

Visszont október 12-ikén ugyancsak Bucuresti-ben összeül a kisantant gazdasági tanácsa, hogy megvitassa a szakértők által letárgyalt anyagot. A gazdasági bizottság üléseit a bucuresti-i kereskedelmi és iparkamara nagytermében tartják meg.

= Forgalmi adó a selyemmaradékok után. A pénzügyminisztérium rendeletének értelmében a jövőben a selyem és egyéb textilgyáraknak a megmaradt és szévére fel nem használható fonalakért, azok eladása esetén forgalmiadót kell fizetniük. A selyemmaradékok után 3, a műselyemmaradékok után 6, míg a gyapotmaradékok után ugyancsak 3 százalék forgalmiadó fizetendő.

Allitóltag Anglia megvásárolta Ausztria fegyveriparát

A brüsszeli „Soir” című lap, Belgium egyik legnagyobb liberális újságja, bécsi tudósítást közöl, amely szerint az angol király ottani tartózkodásával kapcsolatban a hinterbergi fegyvergyárat angol pénzeszernőknak akariák eladni. Mint ismeretes, VIII. Edward király látogatást tett Rothschild enzenfeldi birtokán, ahol vadászaton vett részt és e kiránduláson találkozott Fritz Mandel vezérigazgatóval, a hinterbergi fegyvergyár vezetőjével. Edward király állitóltag megbi-zást adott Rothschildnak, hogy vásárolja össze az osztrák hadiipar részvényeit és a hinterbergi gyár részvényesomagiát e hírek szerint már át is vették. Az angol király közvetítésével Ausztria Rothschildon keresztül állitóltag 52 millió shilling angol kölcsönt kap és e kölcsön az osztrák fegyverkezési ipar kiépítésére szolgál.

— ZÜRICH ZÁRLAT. Páris 20.20 és fél, London 15.54, Newyork 306.87, Milánó 24.15, Amsterdam 208.32 és fél, Berlin 123.45, Prága 68 és fél, Varsó 57.80, Belgrád 7.00, Bucuresti 2.50.

— Feloszlatták az oradea-i vasuti műhelyeket. Oradea-ról jelentik: A CFR vezérigazgatóságától rendelkezés érkezett Oradea-ra, amely elrendeli, hogy a vasuti műhelyeket 2 hónapon belül fel kell oszlatni. A rendelkezés alapján a műhelyekben alkalmazott 150 munkást el kell bocsátani és ezek télvi idejére munka nélkül maradnak. A munkások, akiket egzisztenciájukban érint ez a rendelkezés, küldöttséget menesztettek a Munkakamarához, ahol előadták, hogy amennyiben a rendeletnek érvényt szereznek, 150 család az utcára kerül. A Munkakamara vezetősége magáévá tette a munkások panaszát és azonnal táviratot intéztek Mosoiu Tiberiu alminiszterhez, aki a liberális párt oradea-i tagozatának elnöke s a városnak volt polgármestere, valamint a CFR vezérigazgatóságához és ebben vázolták, hogy mit jelent 150 munkás tömeges leépítése. A táviratok elküldése után memorandumot szövegeznek meg, amelyben részletesen kifejtik az előálló helyzetet. Az emlékiratot szintén késedelem nélkül eljuttatják az illetékesekhez.

= Eladott arad-i ingatlanok. Styan Petru eladott a Str. Grivitei 111. szám alatt egy telket 15.000 leiert Grunás Zoltán és neijének. — Wild Sebestyenné eladta a Str. Dna Bălaşa 2. számú házát 155.000 leiert Bede István és neijének. — Karagvena Ferenc eladta a Gai Str. Faurilor 155 □-öles telkét 6000 leiert Dobrovolszky János és neijének. — Mészár Arnold és neje eladták a Str. Cap. Ignat 66. sz. házát 60.000 leiert Bakos Iulianak. — Szilágyi Imréné eladta a Str. Occidentului 8. számú házát 80.000 leiert Grecu Miroménak. — Szeicht Rudolf eladta a Str. Dobroantilor 39. számú házát 70.000 leiert Motiu Petru és neijének. Balogh Lajos és neje eladták a Zimánd-dűllőben egy 177 □-öles telket 15.000 leiert Kovács János és neijének. — Dohos István és neje eladták a Str. G. Lazar 200 □-öles telkét 15.000 leiert Marian Györgynek. — Oana Petruné eladta a Str. Const. Brancoveanu 20. számú házát 20.000 leiert Oana Szidonianak. — Dankó Lajos és neje eladták a Str. Cantacuzino 8. számú házát 160.000 leiert Pless Mórának. — Chis Romulus és neje eladták a Str. Trianon 141. számú házát 30.000 leiert Friedrich Eleonorának. — Kovács Imre eladta a Libás-dűllőben 294 □-öles telkét 8000 leiert Kovács András és neijének. — Bulboca Ioan eladta a Str. Gelu 130 □-öles telkét 140.000 leiert Hoksári János és neijének. — Gros Zsófia eladta a Birkás-dűllőben 175 □-öles telkét 22.000 leiert Nesu Aurelnak. — Bogdán Zsófia eladta az Izlazul Mare-dűllőben 683 □-öles szántót 15.000 leiert Sirb Péternak.

NYILTTÉK.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejtethetetlen felelősségem, illetve édesanyám temetésén megjelentek, ravatalára virágot helyeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

4440

Kiss András és családja

SPORT KÖZLÖNY

Szép küzdelmet ígér az Olimpia-PTT összecsapása a kitűnő Mica csapatával

Az Olimpia-PTT játékosai szorgalmas edzéssel készültek a Mica ellen lebonyolításra kerülő „C”-liga mérkőzésre. A vezetőség úgy határozott, hogy nem változtat a Politechnica ellen győztes csapaton, tehát az együttes a következő összeállításban játszik:

Bugar II.—Bugar I., Egedi II.—Egedi I., Budai, Igrisan—Molnár, Mihoc, Marksteiner, Lepis, Bermoser.

A Mica együttese, amelyben több volt arad-i futballista szerepel, szombaton érkezett meg Arad-ra. A vezetők nyilatkozata szerint szép játékot várnak a csapattól és természetesen igyekeznek győzni is. Az bizonyos, hogy a sportközönségnek nívós játékban lesz része a Gloria-sporttelepen délután fél 5 órai kezdettel lebonyolításra kerülő Mica—Olimpia-PTT mérkőzésen.

Az elsőosztályú bajnokságban tíz csapat játszik öt mérkőzést a bajnoki pontokért. A Gloria-pályán lebonyolításra kerülő Unirea—

Transilvania-meccs mellett három pályán játszik le az elsőosztályú egyesületek mérkőzéseiket.

Jó műsor van a CAA-sporttelepen, ahol a közönség kettős mérkőzést láthat: a bajnokjelölt SGA a keményen harcoló Juventus együttesével ütközik meg. A főmérkőzést a CAA és a Hakoah együttese játszik. Ennek a két technikás csapatnak az összecsapása nívós küzdelmet ígér. Bizonyos, hogy a CAA-pályán lejátászásra kerülő mérkőzések megérdemlik a látogatottságot.

Az AMEFA sporttelepen a grádište-i közönség tanuja lehet a csapata jó szereplésének, mert a papírforma szerint az Intelegera aligha veszíthet a lelkes Sparta elleni meccsen.

A Tricolor-pályán igen érdekes küzdelmet fog vívni a javuló formában levő USA a kitűnő Tricolor csapatával. A kerületi elsőosztályban tehát igen érdekesnek, változatosnak ígérkező meccsek kerülnek lebonyolításra.

Jövő hétre maradt a döntés a CAO—Gloria-ügyben

A Gloria—CAO mérkőzés sorsa valószínűleg az újrajátszás lesz. A nemzeti bajnokság pénteken este is foglalkozott ezzel az ügyvel és úgy döntött, hogy csak kedden fog határozni.

Véleményünk szerint a nemzeti bajnokság bizottsága úgy határozna sportszerűen, ha elrendelné ennek a meccsnek az újrajátszását. Hiszen a két egyesület vezetősége a szövetség kiküldött bevonásával megegyezett arronlatkozón, hogy a meccset barátságos alapon játsszák le. Ezt tudták a játékosok is, azt pedig nem is kell külön kihangsúlyozni, hogy teljesen más a játék barátságos és más a bajnoki mérkőzéseken. A CAO-tól enyhén szólva nem szép, hogy ezt a megnyert barátságos mérkőzést bajnokinak kérte átminősíteni.

Uj országos hármassugró-rekord

Bucuresti-ből jelentik: A Viforul Dacia tegnap a Balkán-játékokra való előkészületek során atlétikai versenyt rendezett, amelyen Calistrat megjavította a hármassugró országos rekordot. Eredménye 1371 cm., tehát 5 cm-el jobb az augusztus 23-án Predeal-on felállított rekordnál. Bodea kapitány, országos Kalapácsvető bajnok is javuló formában van: 3836 cm-t dobott, Csáklány pedig 676 cm-t ugrott távolba.

O Darázs vezeti a vasárnapi Transilvania—Unirea meccset. A Gloria-pályán a Mica—Olimpia-PTT meccs előtt a Transilvania és Unirea csapatai meccselnek és a mérkőzést Darázs vezeti, Karlich és Oprita határbírók segédletével.

BOGARAK,

tűsökök, poloskák, sváb-bogarak, legyek és mindenféle rovarok radikálisan kipusztíthatók a

KATOL

japán rovarpor által.

En-gros beszerzés: N. H. Balthazar, Bucuresti, Str. Selari 7.

Uj vivókurzus nyílt Pellegrini vivótermében

Pellegrini mester szeptember 15-ével új vivótanfolyamot nyitott, amelyen úgy gyermekek, mint felnőttek részére megkezdődött a vivásoktatás. Tekintettel arra, hogy a teremsportok közül a legszebb a vivás, intenzív formában újra megindult, valószínű, hogy az idén még nagyobb vivóélet uralkodik majd Pellegrini mester iskolájában.

Szeptember 30-án avatják fel a CFR sporttelepét

Bucuresti-ből jelentik: A CFR új pompás Stadionját szeptember 30-án avatják fel ünnepélyes keretek között. Szeptember 30-án ugyanis a CFR csapata a bécsi Admirát látja vendégül és ezzel a nagy érdeklődéssel várt meccsel avatják fel a minden tekintetben kifogástalan új sporttelepet.

A Sport és Kritika

Hétfői száma nagy cikkekben számol be a ligaválogatottak küzdelméről, részletes tudósítást közöl a lap a „C”-liga és a „B”-liga eseményei mellett az arad-kerületi első- és másodosztályú bajnokság mérkőzéseiről. Részletes bel- és külföldi események. A kitűnően szerkesztett és pontos hirszolgálattal rendelkező népszerű sportlap valamennyi újságárusbódban kapható.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS felel.

Rádióműsor

— Romániai időszámitás. —

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 20.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, gramofonlemez, háztartási és gyógyászati tanácsok. 11.50: Harangszó. 11.55: Szentbeszéd. 12.10: Egyházi karének. 12.40: Időjelzés, vizálművelés, emlékeztető naptár. — Radio Bucuresti: 12.44: Déli hangverseny. — Radio Romania: 12.44: Közvetítés Blaj-ról. — RR és RB: A hangverseny folytatása. 14.15: Hírek. 15: A falu órája. 15.15: Román zene. 19: Időjelzés aktuálisok. 19.15: A Sibiceanu-zenekar játéka. 20: Rádióegyetem. 20.20: Gramofonlemez. 20.55: Felolvasás. RR: 21.15: Az Ast. ra jubileumi ünnepségeinek közvetítése Blaj-ról. — RB: 21.15: Gramofonlemez. 20: Közvetítés New-Yorkból. 22.30: Hírek. 22.40: Sport.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11—12.10: Róm. kath. istentisztelet. 12.15—13.15: Evangélium istentisztelet. — 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: Az Operaház tagjából alakult zenekar. 14.45: Vághirad. 15: Hanglemez. 16: „A hussertényvésztés”. 16.50: Hegedü-, hária-, harmóniumegyüttes. 17.30: „A gyermek és környezete”. 18: Cigányzenekar. 19: „Hogyan lát bennünket a külföld”. 19.30: Bacszak Erzsébet zongorázik. 20.10: Márai Sándor csevegése. 20.40: A rádió szalonzenekara. — 21.45: Az északamerikai Columbia Broadcasting System műsorának közvetítése az Egyesült-Államokból. 22.35: Hírek sporteredmények. 23: Jazz-zenekar. 24: Cigányzene.

Budapest II. 16—16.50: Cigányzenekar. 19.30—19.55: „Tíz éves a kereszt-rejtésvny”. 20.10—20.40: Hanglemez. 21.20—21.45: Hírek.

Bécs. 11: Lemezek. 12.45: Szimfonikusok Magg csellóművészzel. 14—15.20: Könnyű zene. 16.40: Beethoven: B-dur vonósnyegyes. 20.50: A bécsi verki. tarkaest. 21.55: Herder: Az élet dala. 22.30: Huss Mária szoprán dalestje. 23.20: Táncczene.

Belgrád 12: Lemezek. 13: Rádiózenekar. 18: Lemezek. 19.20: Népdalok. 19.50: Hangverseny. 20.50: Rádiózenekar. 22.30: Lemezek. 23.20: Vendéglői zene. Utána: Táncczene.

Berlin. 19: Külföldi németek népdaljai. 19.30: Vidám dal- és táncclemez. 21: Kiss Pál zongorázik. 1—2: Táncczene.

Kassa. 17: Rádiózenekar. 18.05: Tudósítás a szlatinali (solotvini) hídon történő román—csehszlovák vámvizsgálatról.

Milano. 18: Szórakoztató zene. 19.30: Lemezek. 20.20: Lemezek. 21.40: Szórakoztató lemezek. 22.30: Egyfelvonásos szimul. 23.10: Táncczene.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 21.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, gramofonlemez, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vizálművelés, hírek, sport. 13.40: Déli hangverseny. 14.15: Hírek. 14.30: Könnyű zene. 15: Utolsó hírek. 19.03: Délutáni hangverseny. „A mesék világából”. 20.10: Grigore Tausan előadása Kantról. — 20.30: Tauber, Schmidt és Eggert Márta lemezei. 21.10: Angol aktuálisok. 21.25: Kamarazene. A Theodorescu-négyes játéka. — 22: Időszéri közlemények. 22.05: Constanta Bădescu énekel. 22.30: Rádióhírek, sport. 22.45: A Jean Marcu-zenekar hangversenye. (Féttérmi közvetítés). 23.45: Hírek a külföld számára franciául és németül. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemez. 8.20: Étrend. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12: Déli hírek.

rangszó. 13.05—14.30: A 2. honvédegyalozó zenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. Közben kb. 14.15: Pontos időjelzés. 14.40—15.20: Vincze-Kraus Ilonka zongorázik. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: A rádió diákjelőrája. 17.45: Pontos időjelzés. 18: „Hogyan szabad lefogyni”. 18.30: Frank Lajos gondolkázik. 19: A Balaton halai”. 19.40: Puccini-hangverseny. 20.40: Két költő. 21.10: Az Ostende-kávéház 24 tagu kis cigánygyerekenekara. majd utána: Hírek. 22.40: Az Operaház tagjából alakult zenekar. Közben kb. 23.10: Időjárás-jelentés. 0.15: Setét György jazzzenekara. Éjeli 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.45—20.15: Német nyelvoktatás. 20.30—21.05: Mezey Zsigmond énekel zongorakísérettel. 21.10—21.30: Hírek. 21.35—22.45: Szimfonikus jazz-hangverseny.

Bécs. 8.25—9: Népzene lemezek. 12.25: Parasztné. 13.20: Filmzene. 14.10: Operaszíndarabok. 15: Toscanini-lemezek. 17.55: Hanke Rita zongorázik. 22: Ujabb zeneművek. 0.45—2: Táncclemez.

Belgrád. 7—8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 18.20: Kartely Tatány zongorázik. 18.50: Népdalok. 19.40: Lemezek. 21: Opera.

Deutschlandsender. 7: Vidám lemezek. 13: Bányászzenekar. 15: Tarka óra. 16.15: Magyar népzene, budapesti felvétel. 17: Könnyű zene. 22: Reimesch: Zenés hangköpek Burgenlandról. 24: Kis rádiózenekar.

Pozsony. 13.10: Lemezek. 13.35: Rádiózenekar. 15.05: Német és magyar hírek. 19: Magyar műsor. 23.15: Magyar hírek. Utána lemezek.

KEDD, SZEPTEMBER 22

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, gramofonlemez, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.30: Időjelzés, vizálművelés, hírek, sport. 13.40:

Déli hangverseny. 14.15: Hírek. A hangverseny folytatása. 15: Hírek. 19: Időjelzés, időjárás, gabonafizetés. 19.04: Vegyes zene. 20: Rádióegyetem. 20.20: Bécsi schraummelzene. 20.45: Időszéri közlemények. 20.50: A Lecca-nővérek énekkettőse. 21.15: „A legújabb régészeti felfedezések”. 20.30: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 22.30: Hírek, sport. 23.10: Szórakoztató zene gramofonlemezeken. 23.45: Hírek a külföld számára franciául és németül. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána hanglemez. 8.20: Étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13: Déli hangverseny. 13.05: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 13.30: HL rek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: D. Dorthheimer Stella hegedül. Juurup Ada énekel zongorakísérettel. 15.40: Hírek, étrend. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés, hírek. 18: „Makó”. Lőrincz Jenő előadása. 18.30: A Pamutipari Sportklub Lalköre. 19.15: „A nápolyi tengerkutatók”. 19.45: Suki Tóni és cigányzenekara. 20.40: Színműelőadás a Stúdióban. „Nincs tovább”. Szimul. 3 felvonásban. Irta: Földes Imre. 22.40: Hírek. 23: Hanglemez. 24: Jazz-zenekar.

Budapest II. 18.45—19.10: „A törökvilág emléke beszédünkben”. 19.15—19.40: Lalo: Spanyol szimfonia. Előadja Bronislaw Huberman. (Hanglemez). 10.45—20.05: Mezőgazdasági felőra. 20.10—20.45: Francia nyelvoktatás. 20.50—22.05: Az 1. honvédegyalozó zenekara. 22.10—22.25: Hírek.

Belgrád. 7—8: Reggeli műsor. 13: Rádiózenekar. 14.15: Népdalok. 18.50: Hangverseny. 20.50: Markovits hegedűművész játéka. 21.10: Népdalok. 21.40: Lemezek. 22.10: Rádiózenekar. Utána vendéglői zene.

Legszebb villa

a belváros legértékesebb utcájában minden kényelemmel felszerelt 5 szobás összkomfortos lakással, nagy parkkal, elköltözés miatt, majdnem telek értékben

A Bulev. Carol felelő részén legszebb villa. 4 szobás összkomfortos lakással, parkkal, leszállított ár 540 ezer lei.

Piața A. Iancu közelében, teljesen alapincézett magán ház 4 szobás parkettás lakással, fűthető zárt folyosóval, parkirozott udvarral, 400 ezer lei. A főtér közelében, a belváros értékes részén 16 lakásos emeletes bérház, 210 ezer lei jövedelemmel 1,800,000 lei. A Bulev. Reg. Ferdinand közelében új villa 4 3 és 2 szobás fürdőszobás lakással, részben parketta és fürdőszoba, 725 ezer lei. Villanegyedben villa 3 szobás elő- és fürdőszobás lakással 200 000-lei telekkel, elköltözés miatt mélyen leszállított árban 275 ezer lei. Minis-en 4 kat hold faerdő, teljes felszereléssel, nyaralóval, 175 ezer lei. A termés 3 évre 10 leies árban a mostani tulajdonosnak leköthető. A fenti házakon kívül bér-, magán-, üreletházak, villák 100 ezer leitől 8 millió leig eladó. Pénzkölcsönöket betáblázásra folyósítottak.

HÁSZ. ingatlanforgalmi irodája

Arad, Str. Eminescu 20-22.

Alapítva: 1919. 4423

OKTATÁS

NÉMET, FRANCIA NYELV tanítás. Mérsékelt tandíj. Correpétálás Str. Eminescu 13. emelet. Jelentkezés délután 1-től. 4122

PUY LEONKA

a román-, német-, francia-nyelvek tanítását nira megkezdte. Str. Consistoriului 7., II. em. 4454

TANULJON ANGOLUL új, sikeres módszerrel. Egyénenként és csoportban, kezdőknek és haladóknak. Megbeszélés Str. Consistoriului 7. I. emelet, jobbra, délután 3-5. 4455

HÁZASSÁG

19 éves feltűnően csinos árva leány 500 hold földbirtok, két bérház, egyévesmillió készpénzhozománnyal férjhez menné. Erdeklődőknek fényképét megküldöm. Bizony Ferenc házasságközvetítő irodája, Timișoara. 4392

ALKALMAZÁS

Ügyes, gyakorlatlalt bíró mozigépész állást keres. Cim: Farkas János Arad Str. Mărăsești 26.

Belvárosi özönőnek ajánlok, kitűnő bizonyítványokkal rendelkezem. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4458

Perfekt szobalány felvétetik. Jelentkezni: Bulv. Carol 75., I. em., ajtó 4. 4467

Szorgalmas, munkát szerető intelligens fiatal ember — aki feltétlenül megbízható — kereskedelmi akadémiát végzett, román, magyar, német nyelvek tudásával, írógépkezelésben jártas, állást keres nagyobb ipari vagy kereskedelmi vállalatban. Akár könyvelői, levelezői, pénztárkezelési vagy bármely irodai munkára alkalmas. Meghívásra azonnal bemutatkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában „Komoly” jelgére.

Nős, gyermektelen kertész, ki a kertészet minden ágában jártas, állást keres. Cloban, Str. Negruzi 10. 4343

PERFÉKT szakácsnő október 1-re felvétetik. Str. Cloșoa 7. Holländer. 4363

Részes segéd, ki vásárra is járna, azonnal állást kap. Ajánlat Keresog Andor Iancu. 4366

Fraulein für Kinder sucht. Adresse in der Administration. 4380

Jóízű mindenek szakácsnő azonnalra felvétetik. Bul. Reg. Ferd. 9/a., I. em. 4385

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** szó 2 lei. ::

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig vesznek fel**

az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

Regedius
nyakkendő
Budapest

Alkalmazunk jómegjelenésű hölgyeket és urakat fix és magas jutalékkal, addig is 100 lei napidíj. Jelentkezés délután 9-1-ig. Cim a kiadóban. 4432

Szobaleányt jó bizonyítvánnyal felvesszünk. Bul. Carol 47/a., parter. 4354

KERESEK azonnalra fűszer-, vas- és vegyeskereskedő szakmákban jártas segédet. Crișan Teofil, Zam. 4408

MEGBIZHATÓ mindenek főzőnőt keres vidéki urház. Cim a kiadóhivatalban, ahová az ajánlatok küldendők. 4429

DEUTSCHES Kinderfräulein gesucht für 6-jähriges Mädchen. Adresse Malu' Muresului No. 6. 4424

HIVATALNOK román, német, magyar, némi irodai jártassággal alkalmazást talál. Ajánlatok „Transilvania” jelgére a kiadóba. 4431

PERFÉKT főzőnő ajánlok. Cim Strada Bratavu 17., udvarban. Balázs Juliska. 4416

LAKÁS

3 szobás modern lakás, ninnon épült magánházban kiadó. Str. Episcopul Radu 26.

Kétszobás, hallos lakás új házban október 1-re kiadó. Str. Tudor, Vladimirescu 21. sz. 4456

Diszkrét bejárattal butorozott szoba, fürdőszobával, esetleg teljes ellátással kiadó. Bulev. Carol 81., I. em., 4. ajtó.

Kétszobás, földszinti, uccal szép lakás, ninnon festve, november hó 1-re, esetleg előbbre kiadó. Fürdőszoba nincsen. Piața Mihail Viteazul 4. sz. Kneffelházban. 4449

Kétszobás lakás fürdőszobával Str. Stroescu 31. kiadó Bővebet Str. Metianu 13. 4468

2, 3 és 4 szobás frissen festett, erkélyes modern lakás kiadó. Str. Eminescu 30. 3726

MODERN 3 szobás emeleti lakás azonnalra kiadó Carol-körút 70. 4347

AZONNALRA kiadó 2 szobás ninnon festett lakás mellékhelyiségekkel, Str. N. Filipeșcu 32.

KIADÓ jutányosan a főtéren egy, esetleg két különbejárattal butorozatlan modern szoba. Cim a kiadóban. 4428

BUTOROZATLAN szoba előszobával és vízvezetékkel a város központjában folyó évi október hó 1-re kerestetik. Cim a kiadóban. 4422

Kiadó október 1-re

egy szép 2 szobás, előszobás

Lakás

a P. Avram Iancu 16. sz házban. 4450

Kétszobás fürdőszobás, komfortos garcon lakás októberre kiadó. Bulev. Carol 37. szám. 4442

VÉTEL ÉS ELADÁS

Egészen új, modern francia dióhálo eladó. Str. Ioan Calvin 18.

Kaktuszok — kicsi és nagy példányok — jutányos árban kaphatók: Str. Granicerilor 7. Megtekinthetők naponta 1-3 óra között. 4461

Keresek egy használt, 20 méteres acélmérő szallagot, rézlemezekkel. Cim: Anuteuné, Saguna 11.

Haláleset, elutazás, költözködésből kilyolyog veszek készpénzért óska butorokat, ruhaneműket, testműveket, könyveket, szőnyeget, ágyműt, matraccokat, hangszereket, matulia'ura-papírt, óskavasat, padlásholmit stb. Vidékre is megyek. Cimket a kiadóba, vagy lakásomra, Str. Theodor Ciocnea 10. 4219

50 LITERTŐL 500 literig új hordók eladó. Szika József, Pecica. 4258

Hordókat, újakat vagy jó állapotban levőket 6-8 hektósokat keresek megvételre. Cimket a kiadóba kérek.

Varrógépet és egy kisebb perzsaszőnyeget keresek megvételre. Vörös, Ficsor uliz-palota, II. emelet. 4378

TRAVERZEK, alig használtak, eladó. 14 drb 7.60 hosszú, 20 magas, 1 drb. 15.50 hosszú, 28 magas, Klein Sírja. 4919

ELADÓ 4 drb. 30-35 H-es prima hordó. Haberfelterné, Mocrea. 4420

SZEPEN szőrmézett kifogástalan női kabátot megvételre keresek középterműre. Cimket a kiadóba kérek. 4425

Egy 2 coltos malomkő eladó. Cim Vesa Stefan, Seitin. 4476

ELADÓ elköltözés miatt, olcsón teljesen új, 1936. típusu 4 lámpás Standard-super rádió, továbbá íróasztal és márvány oszlop. Cim a kiadóban. 4427

KÉTHÓNAPOS dog kővölkutyák eladó. Cim: Arad, vágóhid. 4433

80-10 drb. transzport-hordó Szálkayná Radna-n eladó. 4487

Hálószoba, előszoba, varrógép, szőnyeg eladó. Telu Doamnei 8. 4478

FRISS alead-i darabos méz érkezett Kneffel üzletnek versenytársa. 4418

Épületfa, mész, cement, cserép előnyösen és kedvező feltételekkel beszerezhető: Farkas Jenő telepen, C. A. Vlaicu 135. 4413

GYERMEKBICIKLI jó állapotban megvételre kerestetik. Barthmes, Strada Filipeșcu 40. 4445

AUTO Ford csukott jó karban eladó. Str. Capitan Ignat 13. sz. 4460

Modern butorok

készen és megrendelésre jutányosan kaphatók

Csatlós I. műasztalosnál,

Calea Saguna 184. 3119

HATSCHKE

Ingatlanforgalmi irodája

Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ucvanott) előnyös ingatlanajánlatok.

Belvárosban, közel a centrumhoz új modern 3 lakásos bérház, emeletes, adómentes, teljes parkettázás, pince, fürdőszobákkal jó hozam 850.000 lei.

Belváros főútvonalán emeletes igen erős építésű prima bérház 7 hórlemény-nyel, nagyrészt fürdőszobákkal, esszlingeni rollókkal, teljes alémitvány, beépíthető park, udvarral cca. 10% jövedelemmel 950.000 leiert. 4421

Pénzkölcsönöket folyósítottak.

INGATLAN

ÚJ MAGÁNHÁZ, mely áll: 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, terasszal okt. elsejére kiadó. Bul. Carol 4. Megtekinthető: d. e. 11. d. u. 5-ig. 4411

Ház eladó!

Vésvár (Tormac, Jud. Timiș) földterén, a templommal szemben fekvő masszív lakóház 5 uccal, 1 udvari szobával, fürdőszobával, nagy füvegággal, konyha, éléskamrával, nagy udvar, virágos és veteményes kerttel, saját mélykúttal, továbbá különálló nagy gazdasági épülettel azonnal eladó. Közlebbit a tulajdonosnál Dr. Zwirn-nél. 4444

ÜZLETEK

Pékiség, jömeneteli, 3 kemencével, gazdasági udvarral kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Jóforgalmu trafik átadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4453

Belváros legjobb helyén kicsi, de elég megfelelően menő falatozó és gyümölcsüzlet sürgősen, olcsón eladó. Cim a kiadóban. 4418

GEPLAKATOS-MŰHELY 10 munkásra felszerelve, hosszabb időre bérbeadó. Cim a kiadóban. 4447

HENTESÜZLET, berendezéssel kiadó csekély bérért Micăleacu-n, Strada Renasteri 8. templommal szemben. 4394

Kiadó azonnalra
Piața Avram Iancu 16.
sz. alatt egy nagyon szép
üzlethelyiség

KOLONFÉLÉK

Ghirocon keresek borospincét bérbe, ó-bor ideiglenes elhelyezésére. Cimket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek beüldeni „Borospince” jelgére. 4414

Gogălniceanu

ucca 34. számu

modern magánház, 4 parkettás szoba, elő, fürdő, cselédszobás lakás parkirozott udvar és nagy gyümölcskerttel

áron alul

480.000 Leiert eladó, vagy bérbeadó. Egyedüli megb. „Uranu” ingatlan-zott Kis Lajos irodája, S. radi Hor'a 2. szám. 4430

HIRDESSEN

az 51 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!